

SLOVENSKI NAROD

Izbeja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznika. — Inzerati do 30 pett vest a Din 2.-, do 100 vrt a Din 2.50, od 100 do 300 vrt a Din 3.-, večji inzerati pett vest a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni javke posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kaniževa ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 161. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ODLOČILNA POGAJANJA PRI TPD

Dopoldne so se pričela pri generalni direkciji TPD v Ljubljani pogajanja z zastopniki rudarjev — Gladovna stavka v revirjih traja dalje

Ljubljana, 5. julija. g. Davi ob 10.30 so se pričela pri TPD pogajanja med zastopniki rudarjev in TPD, ki ob 12.30 še trajajo. Rudarje zastopajo: predsednik II. rudarske skupine Fran Pliberšek, od I. skupine so pa navzoči Krautberger Anton iz Zagorja, Murn Filip iz Trbovlj. Bederik Ivan iz Hrastrnika, Jenko Peter iz Kočevja, Radej Ivan iz Rajhenburga in Diaz Ivan iz Hude jame. Zvezo rudarjev zastopa tajnik Arh Jurij. Narodno strokovno zvezo Jaka Struc in Kravos, Jugoslovensko strokovno zvezo Lešnik Alojz, Delavsko zbornico predsednik Sedej Lojze, podpredsednik Joško Zemljik, ki obenem zastopa tudi Zvezo društev privatnih nameščencev, in tajnik Uratnik. Razpravam prisostvujejo tudi župan Roš iz Trbovlj, Drnovšek iz Zagorja in Draksler iz Dola pri Hrastrniku. Zvezo industrijev generalni tajnik inž. Milan Suklje, a ministra dr. Kramerja dr. Cepuder, ki obenem zastopa tudi glavni odbor Narodne odbrane. Od TPD prisostvujejo razpravam generalni ravnatelj Skubec in njegov namestnik inž. Julliard ter tehnični ravnatelj Heinrich, predseduje pa zastopnik rudarskega glavarstva inž. Zupančič.

Po informacijah pri delavskih zastopnikih so delavske deputacije odločene, da se ne vrnejo v revirje brez pozitivnega uspeha, ker ne bodo prevzeli odgovornosti za posledice v revirjih, kjer položaj postaja vsako minuto strašnejši. Iz rogov so prinesli še štiri onesvesnečene rudarje in jih dali v bolnico. Drevo bi seji vseh centralnih zvez vseh treh smeri strokovnih organizacij in Strokovne komisije, ki bo položaj razmotrila in podprla borbo rudarjev. Izvoljen bo skupni akcijski odbor, ki bo posloval v parmeneni. Strokovne organizacije prosijo vso javnost, da jih v vsakem pogledu moralno podpre, ker je napetost že usodna. Duhov ne more nikdo več voditi, niti vplivati na nje. Obenem so zaupniki delavstva tudi izjavili, da je stavka organizirana spontano brez sodelovanja organizacij.

Tajnik Delavske zbornice Uratnik je na kratko razložil položaj, ko bo po novih določilih znašala takozvana »gospodarska dinamika« le 400 Din mesečno za kopače, ki so plačani najbolje, drugi bodo pa dobivali le po 200 do 250 Din mesečne plače v gotovini. Govornik je poudarjal, da pomirjevalno vplivati ni več mogoče, zato pa v imenu delavstva zahteva, da TPD preklicuje vse redukcijske ukrepe.

Zastopnik delavstva Arh je med drugim posebno poudarjal, da se zaupniki delavstva ne morejo več vrniti med delavstvo brez uspehov in zato tudi ne prevzamejo več nobene odgovornosti ter v primeru neuspešnih pogajanj tudi odlože vse funkcije ter so pripravljeni na vse.

Zastopnik štruce je v imenu zaupnikov sporočil, da je delavstvo pripravljeno za pogajanja za zboljšanje delavskega položaja. V drugo stran pa ni več mogoče.

Poudarja, da je napravilo med delavstvom najhujšo kri, ko so redukcije in degradacije kopačev delovodje objavili še sedaj, čeprav je bilo zagotovljeno, da te mere stopijo v veljavo šele meseca oktobra.

Med razpravo je bilo polno odmorov, ker je generalni ravnatelj Skubec ves čas imel daljše telefonske razgovore s tu- in inozemstvom. Med tem časom je pa dr. Cepuder naznanil, da je pravkar stopilo tudi 1200 delavcev steklarne in nad 160 delavcev kemične tovarne v Hrastrniku v znak solidarnosti korporativno v stavko. Ko je nadaljeval zastopnik Pliberšek je izjavil, da 900 otrok že živi le od miloščine, na tisoče jih pa ne more na cesto, ker nimajo obleke. Zaupniki imajo nalogo, da ne smejo popustiti, in če se vrnejo brez uspeha, gredo tudi mi v jame in se priključimo gladovni stavki ter se povrnemo iz jam, če se sploh še kdo vrne iz jame, poslednji.

Trboveljski župan Roš je s pretresljivimi besedami slikal obupnost in nevarnost položaja, da ga je predsednik inž. Zupančič moral opozoriti na američnost izjav. Nato je pa dr. Cepuder

v imenu ministra dr. Kramerja izrazil popolno solidarnost z delavstvom ter obžalovanje, da se je kot minister lani zavzel pri vladi za interese TPD. Dr. Cepuder je pogajanja imenoval konferenco umirajočih ter z vso vehemenco poudarjal, da ni mogoče več pomirjevalno vplivati. Končno je pa izjavil, da delavstvo in sploh vsa javnost vse države takoj stopi na stran trboveljskega delavstva, če TPD ne preklicuje svojih ukrepov. Vsa javnost bo nemudoma informirana o gospodarstvu TPD, a situacija je že tako daleč, da so tudi delavci pri črpalnikih že sklenili stopiti v stavko, vendar pa delavci navzlic temu ne zapuste rogov. Smrt grozi in vsakdo želi skrajšati muke. Preverjen sem, da tukajšnji zastopniki TPD delajo za interese delavstva, zato naj pa z vso močjo prepričajo tudi inozemske lastnike o usodnem položaju.

Izjave govornikov so na vse prisotne napravile najgloblji vtis in napetost je dosegla vrhunec, ko je predsednik inž. Zupančič dal besedo generalnemu direktorju Skubeu, ki je v početku orisal gospodarski položaj TPD. Ob 12.45 pogajanja še trajajo.

Avstrijski hitlerjevci rujejo dalje

Kljub poparjenosti zaradi dogodkov v Nemčiji nadaljujejo akcijo proti Dollfussovemu režimu

Dunaj, 5. julija. d. Avstrijska vlada je poslala nemški vladi obvestilo, po katerem je preiskava ugotovila, da je imel nemški državljani Heine, bivajoč v Kufsteinu na Tirolskem, ki je bil predsednik tamošnje organizacije rajhovskih Nemcev, v svojem stanovanju veliko skladišče ekrazita, raznih razstreliv in propagandnega materiala. Heine, ki je bil že prej izgnan iz Avstrije zaradi agitacije za narodno-socialistično stranko, je dobil pred kratkim ponovno dovoljenje za povratek na posredovanje generalnega konzula v Inomostu. Njegov sin, ki je sodeloval pri raznih terorističnih atentatih, je pobegnil v Nemčijo. Ves material, ki so ga našli pri Heineju, je nemškega porekla ter istega izvora, kakor razstrelivo, ki je bilo uporabljeno o priliki poslednjih atentatov na Tirolskem.

Tatarescu poseti Pariz

Pariz, 5. julija. AA. Iz Bukarešte poročajo, da bo predsednik rumunske vlade Tatarescu, ki ga je g. Barthou pri obisku v Bukarešti povabil v Pariz, odpotoval iz Bukarešte v Pariz 9. julija in da se bo pripeljal v francosko prelohalico 11. julija ob 9.33. Predsednika rumunske vlade spremlja na njegovem uradnem potovanju v Francijo finančni minister Staveacu. Rumunska državna bosta ostala v Parizu od 11. do 15. ali 16. julija.

Žitni monopol v ČSR

Praga, 5. julija. AA. ČTK poroča: Parlament je imel včeraj posebno sejo pred počitnicami. Sprejel je ekspozice zunanega ministra dr. Beneša. Ministrski svet je odobril zakon o monopolu žita. Ta zakon ureja trgovino z žitom in moko.

Sestanek Macdonald - Roosevelt

Pariz, 5. julija. AA. Iz Londona poročajo, da se v tamkajšnjih političnih krogih še vedno trdovratno širijo glasovi o možnosti sestanka med britanskim premijerjem Macdonaldom in predsednikom USA Rooseveltom v zvezi s potovanjem Macdonalda na počitnice v Kanado. Tja namerava baje priti tudi Roosevelt ter bi tako mogla oba državnika porabiti priložnost za sestanek in za izmenjavo misli o glavnih svetovnih problemih. Toda po trditvah poučenih ameriških krogov od tega sestanka vobče ne bo prišlo in tudi Macdonald sam ni izrazil želje, da bi se v Kanadi sestal z Rooseveltom.

Japonski imperializem

Moskva, 5. julija. Č. Ruski listi poročajo, da se pripravljajo Japonci na okupacijo severnega dela Kitajske, ki naj bi postala poleg Mandžukua drugo severno kitajsko cesarstvo. Seveda pod japonskim »rotektoratom«. Ruski listi pripisujejo tej nameri velik pomen.

Redukcije preklicane

Ob 13. uri je generalni ravnatelj TPD Skubec izjavil, da po nalogu vlade TPD preklicuje vse izdane ukrepe.

Trbovlje, 4. julija. Danes so tudi v Trbovljah ostale vse tri posade rudarjev v jami. Že sredi, ko bi se morala vrniti večerna posada iz jam, se je zbralo mnogo rudarskih žen pred vhodi v rove, ker niso vedele, da bodo njihovi možje nastopili gladovno stavko. Tudi zjutraj in popoldne se posade niso vrtnile iz jam tako, da so sedaj skoro vsi rudarji v jama.

Danes je došel v Trbovlje središčni načelnik g. Kosel in zastopnik rudarskega glavarstva g. inž. Kubias, ki sta ob 16. uri poklicala k sebi delavske zaupnike k posvetovanju, kjer so razpravljali o položaju, ki je nastal z gladovno stavko rudarjev. Delavski zaupniki so izjavili, da večina stavkajočih rudarjev doslej ni ničesar zavila in da so odločeni vztrajati v jami, da se bodo izdani ukrepi omilili.

Največ pa je pokažal v revirjih odvisek od jutrišnje konference pri generalnem ravnateljstvu TPD v Ljubljani, katere se med drugimi udeležijo tudi zastopniki vseh delavskih strokovnih organizacij in načelniki II. skupine iz vseh rudarskih revirjev TPD.

Čeprav se opaža med avstrijskimi narodnimi socialisti glede na dogodke v Nemčiji večja vzdržljivost in kolebanje, vendar tudi zadnji dnevi niso minili brez atentatov. Tako je v Eisenruz eksplodirala bomba pred hišo tamošnjega katoliškega duhovnika. Bombe so eksplodirale tudi v Donawitzu pred nekim bioskopom, kakor tudi v Solnogradu in Winer Neustadtu. Razen gromotne škode ni bilo človeških žrtev.

Razen eksplozije peklenjskega stroja v dunajski pravosodni palači sta bila v teku današnjega dne javljena še dva večja atentata. V Inomostu je nastala huda eksplozija v poslopiju deželne vlade. Baje je več oseb ranjenih. Drugi atentat je bil izvršen blizu Brucka na Muri na železniško progo. Oblasti odklanjajo o vseh teh atentatih vsako podrobnost.

Vlada močne roke na Japonskem

Tokio, 5. julija g. Admiral Okada, ki je znan kot pristaš močne pomorske politike, je prevzel sestavo nove vlade. V političnih krogih je ta mikadov mandati izrazil premeščenje, ker se je splošno pričakovalo, da bo grof Saito obdržal ministrsko predsedstvo. V vojaških in mornariških krogih pa so mandat Okade sprejeli z velikim zadovoljstvom.

Protivladna zarota na Portugalskem

Lizbona, 5. julija. Č. Oblasti so izsledile protirežimsko zaroto, ki jo je vodil poveljnik vojaškega letališča v Amadoru. Vojda in nekateri člani zarote so že aretirani in internirani v neki trdnjavi v bližini glavnega mesta.

Tihotanstvo alkohola v Ameriki še vedno cvete

London, 5. julija. AA. Iz New Yorka poročajo, da so v nekem taborišču za nezaposlene delavce blizu Spittsburga delavci že sredi začeli bučno slaviti današnji ameriški državni praznik in se napili po kvarjenega žganja, ki so ga dobili od tihotapcev. Mnogo delavcev se je zastrupilo. Dosele jih je 6 umrlo. Ob tej priliki usprotavljajo, da opažajo v USA tudi po ukinitvi prohibicije še zmerom precejšnje trgovanje s pokvarjenimi in zdravju škodljivimi vtihotapljenimi alkoholnimi pijačami.

Poličten umor v Lvovu

Lvov, 5. julija. wk. Vojdja Ukrajinske banke v Lvovu je bil danes ubit s streli iz revolverja. Domnevajo, da so atentat izvršili ukrajinski teroristi, ker se je umorjeni zavzemal za ukrajinsko-poljski sporazum.

Demarša velesil v Berlinu

Poslaniki velesil so protestirali pri nemški vladi zaradi nedokazanih obtožb — Položaj še vedno ni razčiščen

Pariz, 5. julija. AA. Iz Berlina poročajo, da je francoski poslanik v Berlinu François Poncet, ki se je pred nekaj dnevi vrnil iz Pariza v Berlin, obiskal včeraj nemškega zunanjega ministra Neuratha in protestiral zoper neko uradna poročila zadnjega časa, ki trde, da sta bila ustreljena stotnik Röhm in bivši državni kancelar Schleicher zaradi nedovoljenih zvez z neko tujo državo. Iz istega razloga sta se oglasila pri nemškem zunanjem ministru tudi britanski in ameriški poslaniki v Berlinu.

Hindenburg je rešil Papena

Pariz, 5. julija. AA. Iz Berlina poročajo: Izšel je uradni komunikat, da o ostavki državnega podkancelarja Franca Papena v sedanjih razmerah ne more biti niti govora.

Oglede na to govore v Parizu na podlagi privatnih poročil iz Berlina, da se je zadeva g. Papena tako razvijala:

Papena, ki je bil zaradi sobotnih dogodkov v Nemčiji pod stalnim nadzorom, so povabili včeraj v državno kancelarstvo. Pri tej priliki je Papen podal kancelarju Hitlerju ostavko na svoje mesto. Kancelar in ministri Göring in Goebbels so ostavko pri priliki sprejeli. Toda, ko je predsednik Hindenburg, ki se še zmerom mudi na svojem posestvu v Neudecku, doznal, da je državni kancelar pristal na ostavko Papena, je takoj poklical kancelarja k sebi in mu ponovno izjavil, da bo podal ostavko na predsedniško mesto, če Papen izstopi iz nemške vlade. Državni kancelar se je bil odpeljal v Neudeck z letalom in se takoj po avdienci takisto z letalom vrnil v Berlin. Po avdienci Hitlerja pri državnem poglavarju se je ponovno vršila ministrska seja in Hitler, Göring in Goebbels so začeli pritiskati na Papena, naj ostavko preklicuje. Papen je naposled na to pristal. Po sodbi današnjih angleških tujanjikov si je Papen pridobil v Nemčiji veliko popularnost zlasti s svojim znanim govorom v Marburgu, kjer je kri-

tiziral nastopanje nekaterih svojih tovarišev v nekaterih vprašanjih. Po informacijah angleških listov mislijo v poučenih nemških krogih, da je Papen s svojo ostavko doživel lep političen uspeh.

Tajen revolucionarni odbor

Pariz, 5. julija. AA. Z Dunaja poročajo, da tude člani tako imenovane avstrijske legije, ki so zbežali z Bavarskega, kjer so se mudili kot emigranti, pa tudi drugi politiki, ki prihajajo z Bavarskega, da sobotni dogodki še niso izključeni. Po njihovih trditvah obstoji v Monakovem tajen revolucionarni odbor, v katerem sede prijatelji in pristaši pokojnega Röhma in pokojnega Ernsta.

Nove aretacije

Pariz, 5. julija. AA. Po vesteh, ki jih prinašajo današnji jutranjki iz Monakov, vse kaže, da je državni kancelar odredil aretacijo še treh ministrov, med njimi tudi prometnega ministra Ribenacha. Po vesteh iz zasebnih virov, nadaljujejo ta poročila, so v Nemčiji od sobote aretirali okoli 3000 starešin in uglednejših članov napadalnih oddelkov; med njimi jih pride 200 do 300 pred sodišče.

Po umorih samomori

Berlin, 5. julija. AA. Vdova Karla Ernsta, poveljnika napadalnih čet za mesto Berlin in za Brandenburg, ki so ga v nedeljo ustrelili v Grosslichtentfeldu, si je vzela življenje. Pokojni Karl Ernst se je bil šele pred nekaj meseci oženil. Dalje se domnava, da so v Grosslichtentfeldu ustrelili tudi znanega nemškega letalca Goerza, ki se je proslavil v svetovni vojni.

Barthoujeva pot v London

Skušal bo pridobiti Anglijo za varnostne pakte — Različno mnenje v Angliji

London, 5. julija. n. Francoski zunanji minister Barthou, ki bo v nedeljo popoldne prišel v London, bo v ponedeljek dopoldne v Foreingofficeu začel razgovore z zunanjim ministrom Simonom. Pozneje bo angleška vlada privedla na čast francoskih goslov svečan obred v hotelu »Carlson«, zvečer pa bo večerja v francoskem poslanstvu. V torek popoldne se bo Barthou najbrž vrnil v Pariz. Po oficijelnih vesteh se bodo razgovori med obema znanjima ministroma nanašali na vsa vseh vprašanja, predvsem pa na razorožitveno konferenco, pomorsko vprašanje in regionalne pogodbe. V političnih krogih smatrajo, da bo Barthoujev obisk povzročil dalekosežno spremembo v angleški zunanji politiki. Barthou prihaja v London z veliko nado, da bo dosegel angleško-francosko zvezo in pridobil Anglijo za varnostne pakte. Saj ni nobena tajnost, da podpira njegova prizadevanja za najtesnejše vojaško sodelovanje med Francijo in Anglijo razni vojaški in

upravni krogi Anglije, tako da so Barthoujevi izgledi na uspeh mnogo večji, kot se zdi na prvi pogled.

»Eveling Standard« pa odklanja te načrte. List izjavlja, da je treba francoskemu zunanjemu ministru jasno predložiti, da je izpolnitev njegovih želja v nasprotju z odločno voljo angleškega naroda, da bo vodil politiko »splendid isolation«. Če hoče Anglija sklepati nove zveze, naj jih sklepa samo s svojimi krenimi brati ostrina in v korist vseh britanskih narodov. Članek podkazuje, da vsa Barthoujeva potovanja po Evropi od sedaj prav za prav niso imela nobenega uspeha. Male države v Evropi smatrajo svojo varnost za najvažnejšo in ne morejo postaviti francoske varnosti na prvo mesto. Zato hoče sedaj Barthou Anglijo potegniti v to celinsko zmedo, ki pa niti ne misli na to, da bi žrtvovala svoje mlade ljudi za spore o Posarju ali klajpedakem ozemlju.

Radio kotiček

Ljubljana, 5. julija.

Danes ob 18. bo govoril g. Josip Vandoč v radiu o kresovanju v gorejskih planinah. V davnih časih, ko so naši pradedje častili še svoje stare, v burnih dobah preizkušene bogove, je bil kres za nje največji praznik. Saj je bil praznik solnčnega boga, ki je »prav tisti dan dokončal svojo najdaljšo pot v letu. Ni čudo torej, da je ta praznik praznovalo ljudstvo z največjo svečanostjo in da ga pozneje krščanstvo nikakor ni moglo odpraviti drugače, kakor da ga je pripisalo Janezu Kresniku kot zaščitniku kmeta.

Dandanes je kresovanje po ravninah skoraj že popolnoma opuščeno. Med našimi gorejskimi prebivalci pa je ostalo kolikor toliko še običajno, dasi se ne praznuje več tako svečano kot nekdaj. V osrčju naših planin, v dolini gornje Save pa je kresovanje ohranilo svoj značaj in prvotni pomen še v veliki meri, dasi se ne praznuje več tako, kakor se je praznovalo še deset let pred vojno. Na znanj so opuščeni mnogi karakteristični običaji, a miselnost jim je ostala še nedotaknjena. Kres živi še dandanes planinskemu človeku v duši in krvi, saj je prižetek blagoslova njegove zemlje in prižetek propeha njegove živina. Posebno v Kranjski gori, središču gornjesavske doline,

ne, je doseglo kresovanje tak sijaj in obseg, da ga lepšega in pomembnejšega ne najdemo nikjer po slovenski zemlji. Praznovanje ob goreh kresu je bilo navezano na običaje, ki kažejo popolnoma svoj prvotni izvor in segajo še daleč pred krščansko dobo. Kresni večer je bil posvečen in svet in človek ga ni smel okruniti niti naproti živini, ker je bila nočjo tudi ona posvečena in je zaradi tega govorila v človeški govorici.

Kresovanje propada dandanes vedno bolj. Tudi v planinah je kresni večer skoraj že popolnoma mrtev, čemur pa se ne smemo čuditi.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2310.40 — 2321.67, Berlin 1300.14 — 1310.94, Bruselj 796.52 — 799.16, Curih 1108.35 — 1113.85, London 171.80 — 173.40, New York 3376.33 — 3404.59, Pariz 224.49 — 225.61, Praga 141.23 — 142.09, Trst 291.68 — 294.08 (premijsa 28.5 odst.). Avstrijski šilling v privatnem kliringu 9.15 — 9.25.

INOZEMSKA BORZE

Curih, 5. julija. Pariz 20.2550, London 15.5350, New York 307.125, Bruselj 71.7750, Milan 26.36, Madrid 41.9750, Amsterdam 208.45, Berlin 117.25, Dunaj 57.25, Praga 12.75, Varšava 58.10, Beč 8.05.

Z obrtniki na Gorenjskem

Obetniško društvo si je ogledalo tovarne KID in Gorenjsko

Ljubljana, 5. julija. Nad 70 članov ljubljanskega Obretniškega društva je v torek pod vodstvom predsednika g. Josipa Rebeke pohitelo v dve veliki avtobusi in privatnih avtomobilih na Gorenjsko pogledat tovarne KID. Zletnikom se je pridružil tudi društveni častni predsednik g. Josip Turk, predsednik Okrožnega odbora g. Filip Prištin in občinski svetnik Lombart ter nekaj prijateljev našega obretništva, zlasti številno so bile za zastopane dame.

Splošno se je izletnikom na obrazih poznalo teške skrbi, kaj bo doma s plačniki računov, da bi ne delali prevetke nadloge s plačevanjem zaostankov, a nebesko lepo jutro in vožnja po gorenjskem paradižu sta kmalu razvedrila vse udeležence, da so se avtobusi ustavili šele pri Osvaldu v Žirovnici in so možakarji naglo stopili na eno dima.

Na Javorniku so Obretniško društvo pričakovali zastopniki jeseniških obrtnikov s predsednikom Splošnega obretniškega združenja g. Filipom Lazarijem na čelu, a po kratkem prisrčnem pozdravu so vsi skupaj brez odmorev takoj odšli v tovarno KID, kjer so jim strokovnjaki gg. Brumat, Homovec in Kavčič razložili vsa tehnična čuda orjaških naprav tako nazorno, da so vsi izletniki lahko spoznali vse postopke od vlivanja železa pa do gotovih fabrikatov. Posebej so jim imponirali preglabljajoči se mostovi z magnetnimi žerjavci, ki prenašajo z lahkom bremenom 4000 kg z ene strani velikih prostorov na drugo. Iz zemlje švigajo razjarjeni zublji in belo železo povsod puhti vročino od sebe ter joči stisnjeno med neizprosne valje, da skupne iskre na vse strani. Na težki progi smukne med valje ogromna železna klada in že se pod pritiskom valja tanjša v tram in palico, da dobimo tračnice, kvadratno, kotno ter okroglo železo in polifabrikate, dolgi stebri so pa pripravljani, da jih izvrtajo za grane. Povsod se zvijajo debele in tanke žarke, kače, ki jih gigantske škarje režejo kakor nitke na pravo dolžino. Zagon ogromnega Peltonovega kolesa žene s 1750 konjskimi silami vse nikdar mirujoče gigante! Izletniki so se tako preverili, kako mnogo je KID od zadnjega izleta prenovila in izpopolnila. Povsod opozarjajo slovenske svrtilne table s slikami na posledice nepredvidnega ravnanja, vendar pa sverila skoro niso potrebna, ker se vedno priselbi delavci varujejo sami. Nov je oddelek za izdelovanje fine pločevine, ki jo KID izdeluje edina v vsej državi v vsej debelosti. Čeprav so delavci v večnem ropotu in nevarnosti ter vročini, vendar so vsi krepki, zdravi in zadovoljni, energični in obrazovani. Ves čas jim je na razpolago brezplačna črna kava, da si gase žejo. Dve uri je trajal ogled javorniških tovarn in vsi izletniki so z zadovoljstvom hvallili sedanje lastnike KID, ki so podjetje iztrgali sosedom na zapadu.

Na Savi po visokih hribeh starega železa grabijo orjaški železni krepilji in magnetni žerjavi prenašajo za to lahka in nevarna stara šaro v stiskalnice in pod škarje, od tod pa v Martinove peči. Cele stare lokomotive razbijajo in režejo, kakor igrače, da bo iz njih novo železo. Og. inž. Nikolič, Koronin, Bernhard in Smole razlagajo na vseh straneh in kažejo zanimivosti, da se ti vrti v glavi in ne veš ali bi obkroževal kolosalne dimenzije generatorskih naprav za plin za kurjenje Martinovih peči ali te peči same, ki iz njih dan na dan teče železo. Ogledali smo si električno šarilnico, kjer odjenja trda žica, in žično

valjarno, ki jo deloma prenavljajo, v njej pa nismo našli znanca Jožeta Čopa, ki pravkar vladal za lepote naših planin navdušenega Nemca kar s petimi fotografskimi aparati po planinah. V mirni valjarni za žico smo na prvi pogled spoznali stasitega brata našega mestnega šupnika, kanonika g. dr. Klinarja, in med resnimi možji pri strojih je opazil skoraj vsakdo kaknega znanca. Onole trakasto železo bo šlo čez morje v Kanado za obroče sodom za pivo, a pri drobnem vleku žice so se celo neverjetni ljubljanci morali prepricati, da tu znajo že bolj vleči in potegniti kakor v Ljubljani. Neznosna je ropot v žebeljarni, kjer so si izletniki po najrazličnejših svojih okusih izbrali za spomin žebelje po velikosti od najmanjših pa tudi skoraj do komolec dolgi. Nova električna pocinkovalnica je narejena popolnoma doma, vendar pa zlasti galvanični oddelek pocinkovalnice s svojim jedkim vonjem po kislini takoj prepodi vsakega gosta. V žebeljarni ropota kakor v letalu, da ne čuješ besede, vendar pa ropot teh strojev neprestano pripoveduje, da so zmrvili tudi stare žebeljare v Železnikih, Kropi in Kamni gorici. V oddeku za pakiranje žebeljev vidimo edine ženske v tovarnah, ker jih še nekaj manj seje v opekarni prah, da je vseh skupaj zaposlenih le okrog 70. Prav razveseljuje za vse je mogoča cevna, ki edina v državi izdeluje vseh vrst cev, med njimi pa tudi vlečene cevi za moderno hišno opremo in pa cevi za tlačne vodovode, ki vzdržijo tudi pritisk 60 atmosfer! Poplajati in ogledati vsega ni mogoče in utrujeni izletniki so po ogledu blagoravil aranžirani, da je kazina, kjer je bil pripravljen izvršten obed, takoj nasproti tovarne. — Restavratore g. Legat je res vse lepo pripravil, a najbolj so bili zadovoljni cvičkarji in pa obkroževalci brhkih deklet, ki so stregle z največjo priljudnostjo.

Pri obedu, ki so se ga udeležili tudi zastopniki jeseniških obrtnikov, je predsednik g. Rebek pozdravil jeseniške obrtnike ter nazdravil napredku KID, ki daje kruha tisočim domačim delavcem, našim krepkim, ponosnim in inteligentnim ljudem, kakršne drugje najdemo le redko, a končno je med splošnim aplavzom napel častnemu predsedniku g. Josipu Turku.

Pri Osvaldu nas je na senčnem vrtu čakala imenitna malica in cviček je bil že tak, da so se kmalu oglašili pevci in se je pod vodstvom slovitega plesnega učitelja razvil tudi ples. G. Turk se je spomnil, kako je pred 39 leti prišel v občinski odbor ljubljanski kot zastopnik obrtnikov, in izrazil veselje nad njihovim napredkom, nato je pa podpredsednik g. Iglit opozarjal, da Obretniško društvo namerava napraviti izlet na I. veleselje v Beogradu. Tudi pri staroslovski hiši g. Pavlina v Podbrezjah smo se oglasili zaradi večerje in poslušali govore, ki so vsi izražali zadovoljstvo s izletom, končno nas je pa pogostil še sam gostoljubni gospodar.

Taki izleti, ki jih prireja Obretniško društvo svojim članom, so predvsem za pouk in za gojitev tovarstva, še posebno pa za izpopolnjevanje podjetnosti, da dosežemo s smotrenim delom tudi največje uspehe. Prihodnji izlet bo zadnje dni meseca v tovarno dušika v Ruše in v elektrarno na Falo.

Prah, posebnost naših krajev

Prah, naš največji sovražnik, je našel pri nas prijatelje in zaščitnike, saj nič ne ukrenemo zoper njega

Ljubljana, 5. julija.

Prah na naših cestah v mestu in na deželi je naša posebnost, ki bi jo morali upoštevati tudi v tujsko-prometnih perspektivah. Če ga že ne jemljemo v račun tak, da bi se nam zdelo vredno boriti se proti njemu, bi ga morali vsaj »izkoristiti« tako, da bi se ponašali z njim. Tako prašnih cest pač ne najdemo zlepa kjerkoli in nikjer drugje ne »gojijo« prahu tako skrbno kot pri nas, zato se tudi ne morejo ponašati z njim. Ali ni od sila poetično, če se dvigajo po cestah za vozili krasni oblaki prahu, ki dajejo pokrajini tipično obležje? Če fotografiramo takšen oblak prahu z ozadjem dreves ali kozoletom, dobimo nedvomno prvo nagrado na svetovni fotomaterski razstavi. Na prah bi torej morali še posebej opozarjati tuje kot na izredno privlačnost in je povsem prav, da tako skrbimo zanj.

Nikomur ne nameravamo delati krivice. Dobro vemo, da naše ceste v mestu škrope, da bi se ne prašilo. Vemo tudi, da so ogromni stroški za vzdrževanje cest. Vemo pa tudi, da ne škrope glavnih cest, ki se po njih razvija skoraj ves naš avtomobilski in usmerja tujski promet, n. pr. na Gorenjskem, in vemo, da škropljenje mestnih cest skoraj več škoduje kot koristi. Le pogledje za škropljenimi avtomobili, kako visoko se dviga prah pri škropljenju, celo do streh večnadstropnih hiš! Paradoxi je, da največ prahu dvigne škropljeni avtomobil. Pri tem nekaj ni v redu, ali vozi avtomobil prehitro, ali ne briga pravilno vodo — to je končno brez pomena za nas, hočemo le reči, da takšen način škropljenja cest nima nobenega pomena ter je tako dosežen naš nasprotni učinek.

S samim škropljenjem se res ne da mnogo doseči niti pri največji vestnosti, zato se pa čudimo, da ne zatirajo prahu racionalneje. Tudi s škropljenjem samim so veliki stroški in če z njim ni nič pomagano, tedaj bi se morali odločiti za razumnejši način zatiranja prahu, če jim ni prah v resnici posebnost, ki jo je treba skrbno »gojiti«. Vseh cest pa ne morejo tiakovati, česar tudi nihče ne pričakuje. Toda prah bi lahko odpravili tudi drugače, na mnogo cenejši način. Po mnogih mestih impregnirajo cestnice s posebno tekočino. Stroški niso veliki, zlasti če upoštevamo, da je tako prašenje res odpravljeno. Enkratna preprosta cestica za doživetje za več sezono. Tudi v Ljubljani so že za poskušajo impregnirati dele ne-

katerih mest. Poskus se je dobro obnesel, vendar se niso odločili za ta način zatiranja prahu. Morda mislijo, da škropljenje cest zadovoljuje ter da bi bili s impregniranjem nepotrebnih stroškov. Ljudje pa, ki trpe zaradi prahu, nekateri ob cestah ne smejo niti odpirati oken, mislijo drugače. In morda mislijo tudi gospodje svetniki našega Tujsko-prometnega sveta, da s takšnimi posebnostmi, kakršna je prah na naših cestah, ne bomo privabili tujeve. Seveda gre tudi za zdravje meščanov in gospodinj, ki skrbje za naše zdravje, ne sme biti veseno, če se meščani duše v prahu ali če dihaajo vsaj kolikor toliko znošen zrak.

Baš zaradi tega, ker je še pri nas toliko netlakovanih cest, bi morali še posebno skrbeti, da bi ceste ne bile tako strašno prašne. Na ameta ob velikih cestah se sploh ne ozirajo.

Prah dela neprecenljivo škodo na poljih in sadnem drevnju, hiše ob cestah in tudi one, ki so precej oddaljene, prah doslovno zasipava. Prah je zdaj že marsikje na posestvu že večje zlo kot v mestih. Na prostih cestah zunaj mesta vozijo avtomobili z mnogo večjo brzino kot v mestu, zato tem bolj dvigajo prah. Za vsakim vozilom se dvigajo takšni oblaki prahu, kot da drvi v deželo hunska vojska. Meščani vsaj lahko zabavljajo ter se pritožujejo v listih od časa do časa nad cestnimi nadlogami, kmetje pa nimajo niti svetnika, ki bi se k njemu zatekali zoper to vražjo šibo. Izredno trpe zlasti na Gorenjskem zaradi prahu ob glavnih cestah, torej baš tam, kjer je najbolj razvit tujski promet. Ko toliko govorimo o tujskem prometu in o tem, kakšne bi morale biti gostilne itd., bi morali tudi misliti na to, da gostilna ob cestah ne morejo ustrezati kljub idealni urejenosti, ako se vanja vali prah s ceste kar na debelo. Mi, ki živimo in umiramo v prahu, morda ne opažamo takšnih »malenkosti«. Ogledje si naše gostilne ob cestah! Tu in tam so zaprašeni tudi izveski tako, da jih sploh ne opaziš, šipe na oknih so pa neprozorne.

Prah, naš največji sovražnik, je našel pri nas, kot vse kaže, prijatelje, zaščitnike, saj nič ne ukrenemo zoper njega. Edina sreča je, da imamo tako čisto deževno vreme. No, če ni prahu kot posebnosti, je pa dež. Tujski promet se torej lahko razvija sam od sebe. In jetika tudi.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Vprašanje razlastitve gozdov

Ljubljana, 5. julija.

Uprava veleposvestva Karla Auerperga Kočevje-Šoteska je predlagala kmetijskemu ministru poravnano glede razlastitve in že prevzetih gozdov. V tem predlogu ponuja veleposvestnik Auerperga stalne površine gozdnega tla bremen prosto in brezplačno, ako se mu površine razlaste in prevzeti gozdovi. Ministrstvo je naročilo začasni državni upravi, da ta predlog prouči, da stopi v stik z zainteresiranimi občinami in agrarnimi interesi ter da na podlagi proučitve in dogovora z občinami stavi samostojen predlog, ali naj se ponudba sprejme ali ne.

Začasna državna uprava je potom svojih strokovnjakov pregledala one šumske površine, ki spadajo v interesno območje novomeškega in litjskega sreza. Zato se mora glede na ponudbo veleposvestnika Auerperga in na ministrska navodila vršiti skupni setanek in dogovor s temi občinami in interesi. Na sestanku naj se razloži in obravnava predlog veleposvestva iz pravnega, šumsko-gospodarskega in socijalnega stališča, kakor tudi zlasti vprašanje, kako bi bilo najbolje zaščititi koristi revnega kmečkega ljudstva, za katere je izvršena razlastitev. V ta namen je zač. drž. uprava pozvala občine Dobriče, Črmošnjice, Trebnje, Mirna, Mirna peč, Toplice, Smihel-Stopice in Prečno, da pošljejo svoje zastopnike v soboto 7. t. m. k posvetovanju, ki se bo vršilo ob 10.30 dopoldne na občini v Novem mestu. K posvetovanju so pozvana tudi vodstva gozdno pašniških zadrug in drugi izraziti zastopniki agrarnih interesov. Sploh je namen ZDU stopiti v stik z čim širšim krogom interesov, ki naj na tem posvetovanju sprejmejo ali odbijejo ponudbo veleposvestnika Auerperga.

Prepričani smo, da bo to vprašanje rešeno le v korist agrarnih interesov, ki so po večini siromašni občani navedenih občin in ki zahtevajo striktno izvedbo določb zakona o agrarni reformi.

**SOKOL VIČ — OB POL 21 URI
AKADEMIJA
NA PORESTEM**

Požar v Lahovičah

Kamnik, 5. julija.

V kamniški srez se je te dni vselil rdeči petelin. V zadnjem tednu smo imeli v okolici dva velika požara, ki sta povzročila znatno škodo in uničila dvema domačijama vsa gospodarska poslopja. V nedeljo je gorelo na Gozdu pri posestniku Ivanu Urhovi, kjer je pogorelo vse razen hiše. Niti živine niso mogli rešiti.

Včeraj zvečer pa je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Franca Ambroža v Lahovičah pri Komendi. Ob pol 11. zvečer je pričelo biti plat zvona in takoj so bile na mestu požarne bramb-e iz Lahovič, Komende, Most, Cerkelj in Brnikov. Z veliko požrtvovalnostjo so združene požarne bramb-e omejele požar, da se ni razširil na hlev in stanovanjsko hišo. Pogorelo pa je gospodarsko poslopje, mesarija, drvarnica, več voz sena, gospodarsko orodje itd. Škoda je znatna in je pokrita le delno z majhno zavarovalnico.

Z nožem ga je obdelal

Škofja Loka, 4. julija.

V nedeljo popoldne, ko so se ljudje pripravljali na pogreb Antona Cegnarja, je prišlo v vasi Forme, zunaj na cesti, do krvavega spopada. Pred hišo nekega posestnika se je pogovarjalo več tesarjev in delavcev, med njimi Janez Hafner, doma s Suhe, iz še ne pojasnjene vzroka se je razvil iz pogovora tepež, nastal je vik in krik, da so ljudje strahoma opazovali, kaj se bo iz tega izcimilo. Eden izmed navzočih je medtem potegnil iz žepa nož in pričel z njim prav na divje udrihati po Hafnerju, ki je dobil sedem urezov. Dve rani sta na stegnu, dve zadaj na hrbtu, dve spredaj na levi strani prsi, najnevarnejši sunek mu je pa predl prsi koš in rani pljuča, tako da je Hafner nezvesten zgrudil.

Ranjenec je nudi prvo pomoč škofje-loški zdravnik dr. Kocijančič, ki je ugotovil težko telesno poškodbo. Ker pa se je napadenecv stanje proti večeru opasno slabšalo, so poslali zoper to zdravnika. Dr. Hubrad je odredil takojšen prevoz ranjenca v bolnico. Odpeljali so ga z rešilnim avtom. Junak noža se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Pretep in nesreča

Makole, 3. julija.

Brata, posestniška sinova 25 letni Ivan in 20 letni Lenart Jurečko iz Pečke, občina Makole, sta šla v nedeljo v družbi 27 letnega Kropca in njegove zaročenke Marije v Makole na veseličo, kjer so se vsi do večera prav imenito zabavali. Pozneje pa je prišlo na cesti do hudega spopada z noži.

Brata J. sta bila še močno okajena. Kropc jima je plačal že 3 litre vina. Ko sta brata šla na svojo pest naročila liter do-brega, katerega za Kropca ni hotel plačati, sta mu to tako zamerila, da sta se odstranila in se domenila, da ga bosta napadla, kar sta tudi storila.

Okrog 23. ure sta ga pričakala pri domači hiši, ležeca v travi. Ko se je poslovil od zaročenke, je stopil k njemu mlajši Lenart. Kropc ga je nič hudega sluteč zdravil, ta pa ga je zgrabil za roke in mu jih prekrizal na hrbtu, da se ni mogel braniti, potem je pa pozval starejšega brata Ivana: »Pridi zdaj hitro in reži...!« Brat ga je takoj pričel neumljeno obdelavati z nožem, pri čemer mu je prizadel 12 ran, od katerih je smrtno nevarna zlasti poškodba na hrbtu.

Na vpitje je pritekla iz hiše zaročenka. Našla je vse tri sredi ceste, ko so se valjali v mlaki krvi. S težavo se ji je posrečilo rešiti uboga zaročenka. Pri tepežu sta zadobila po več ran tudi oba brata. Vse tri so še iste noči pripeljali k zdravniku v Poljčane. Kropca in Lenarta so s prvim vlakom odpeljali v bolnico, med tem ko se drugi, Ivan, zdravi v domači oskrbi.

Pred dnevi so žnidarjevi iz Pečke na travniku kosili. Tja je prišel ponujat pecivo

raznašalec peciva iz Laporja, Kovačič Jože. Videč, da ima žnidar dobro koso, ga je Kovačič prosil, naj mu jo za zvečer posodi, kar pa je gospodar odklonil. Raznašalec pa je meni nič tebi nič koso vzel in jo ubral po klanec. Ko je žnidar stekel za njim, je prvi koso odvrzel. Lastnik pa je padel nanjo tako nesrečno, da si je močno porazal desno roko na dani in nogu nam kolonom, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Naši učitelji bodo zborovali

Ljubljana, 5. julija.

V soboto in v nedeljo bodo zborovali v Ljubljani v dvorani Delavske zbornice naši učitelji na banovinski skupščini sekcije JUJ za dravsko banovino. V soboto ob 9.30 bo skupna sejo predsednikov sreskih društev z upravnim odborom sekcije in razgovor o tehničnem delu skupščine, ob 10. otvoritev skupščine s predsednikovim nagovorom, volitev odsekov, tajništvo poročilo in poročilo o proračunu za leto 1934, ob 14. pa seja odsekov na učiteljski šoli. V nedeljo ob 8. bo nadaljevanje skupščine, na dnevnem redu so poročila odsekov, poročila nadzornega odbora, volitev 10 članov in 5 namestnikov v upravni odbor, 5 članov in 2 namestnikov v nadzorni odbor ter 3 članov in 3 namestnikov v glavni odbor JUJ v Beogradu, proračun za leto 1934/35 in resolucija. Upravni in nadzorni odbor JUJ sekcije za dravsko banovino bosta imela sejo jutri ob 15. v prostorih sekcije.

Za banovinsko skupščino je pripravilo tajništvo sekcije obirno poročilo o delovanju sekcije v poslovnem letu 1933/34. Lani je štela sekcija za dravsko banovino 3281 članov, letos jih pa ima 3260. Vsa zadnja leta delo organizacije trajno narasta. Članstvo potrebuje vedno večje opore svoje stanovske organizacije. V upravnem letu 1932/33 je imela sekcija 33 društev. V društvih je včlanjenih 3260 učiteljev in učiteljic, 33 društev je imelo 144 zborovanj, na katerih je bilo 142 predavanj. Povprečni obisk se je dvignil na pram lanskemu letu od 65 do 67%. Neorganizirani učitelji in učiteljice je bilo lani v naši banovini 184. Lani je poslalo v tem pogledu podatke le 13 društev, letos pa 21. V treh društvih in sicer Maribor, levi breg, Slovenjgradec in Sočnanj je organiziranih vse učiteljske, na področju ostalih 18 društev je pa 262 neorganiziranih učiteljev.

Obirno, temeljito in zelo pregledno sestavljeno tajništvo poročilo o vsestranskem in glede na sedanje težke razmere zelo uspešnem delovanju sekcije se zaključuje s predlogom k proračunu za leto 1934/35, ki izkazuje 337.500 Din stroškov in prav toliko dohodkov odnosno kritja.

Velik praznik v Mengšu

Mengš, 5. julija.

Ze več mesecev se Mengšani pripravljali na proslavo velikega praznika, ki bo privabil v starodavni prijazni trg vsobližno in daljno okolico ter mnogo gostov iz vseh naših krajev. Mengška godba, ki je ena naših najstarejših in najboljših godb, bo pod pokroviteljstvom bana g. dr. Marušča proslavila 50 letnico svoje ustanovitve. To je za Mengš velik praznik, nič manjši, kot je bilo leta 1930 odkritje spominске plošče pisatelju Janezu Trdinu ob 100-letnici rojstva.

Da uživa mengška godba velik sloves daleč naokrog, je najlepši dokaz v tem, da bo prišlo na proslavo 12 godb iz najrazličnejših krajev Gorenjske in Notranjske. Proslava se prične že v soboto zvečer s koncertom pevskega zbora in godbe, katerega bo prenašal Radio Ljubljana. Po koncertu bo bakljada z godbo na čelu po trgu. V nedeljo ob 9.22 bodo Mengšani na kolodvoru v Jaršah slovesno sprejeli goste iz Ljubljane. Dolg sprevod, ki ga bodo otvorili konjeniki in narodne noše, se bo razvil po cesti proti Mengšu k maši. Zatem bo slavnostno zborovanje, na katerem bo govorilo več govornikov.

Glavna slovesnost bo popoldne. Ob pol 3. bo sprevod po trgu, nato pa veselica na vrtu g. Dornika. Na veselici bo neprehoma igrala godba, saj jih pride v Mengš kar 12. Posebnost bo velik monstre koncert, na katerem bodo igrali združene godbe iz Trčica, Viča, Vrhnike, Kamnika, Domžal in Mengsa pri izbranih točkah. Skupno bo sodelovalo pri monstre koncertu okrog 130 godbeikov. Na veselicnem prostoru bo godbeno društvo razdelilo častne diplome še živim ustanovnim članom.

K mengški slavnosti pride tudi mnogo oddilnih gostov iz Ljubljane in iz drugih krajev. Gotovo bodo to priliko porabili tudi številni prijatelji godbe in pohiteli v nedeljo v Mengš. Prijazni trg jih bo gostoljubno sprejel in poskrbel, da bodo odnesli s proslave najlepše utise.

Mraz v juliju

Ljubljana, 5. julija.

Vremenskim prerokom se zopet nudi hvaležna naloga: modrujejo lahko o juliskem mrazu. Toda zadeva je zanimiva tudi za vse druge, ki jih je začelo zebsti, ko so že zdravljali posrjavili suknje v zastavljajnico in ko so se pripravili, da bodo živeli vsaj nekaj časa od samega solca in vode. Človek res ne ve, ali bi se smejal ali jokati zaradi neverjetnih vremenskih muh. Smeja se se je pa vražje težko, zlasti onim, ki so že povsem v razpoloženju, da bi uživali blažene počitnice.

Vremenski kronist bo prišel letos povsem na svoj račun. Menda še ni bilo toliko, vremenskih posebnosti, odkat pomnimo, kot letos, ko je popolnoma odpovedala prakita in ko se ni uresničila niti ena vremenska prerokba. V zimskih mesecih so bili pomladni, marca je bila že junijska vročina, maja se je pa začela jesen in junija je bilo aprilsko vreme, zdaj je pa tako hladno vreme, kot oktobra. Te dni so možki morali zopet obliči svrtnike, ženske so pa začele odlagati kožuhovino, ki so jo nosile prej v najhujši vročini. Doslej so nosile tudi klobučevnate klobuke, dočim so bili pozimi moderni slamniki. Sploh kažejo vsi znaki, da se bo zopet kmalu začela smučarska sezona. Davi je bilo komaj dobrih 10 stopinj toplote in nikomur danes ni dišalo kopanje. Nekateri so šli v kopališča le iz navade, sledi pa se niso niti upali. Zdj se kopalci tem bolj mažejo, da zamažejo vse znopolce in kurjo polt. Solnce se krmežljivo in prav radi verjamemo, da se začenja nova ledna doba in da se vsaj ob tej priliki uresničujejo teorije zna-

menitih učenjakov, ki vedo povedati toliko zanimivega o solčnih pegah in zasenčenju solca z rojem meteoritov.

Blagor nam, da si lahko privoščimo tako luksuzno vreme, da se nam ni treba hoditi hladit na planine in da lahko uživamo slabo vreme tudi doma, ne da bi nam bilo treba hoditi k morju. Sploh ne moremo niti našteti, kaj vse imamo od imenitnega vremena. Res blaženo poletje imamo, ko človeku ni treba kvariti železice s hladilom, ko se lahko izogne kopališčem, kjer bi sicer našel revmatizem in ko meščanke ne silijo niti k zdravnikom, da bi jim predpisali zdravilne kure v letoviših. Hudo je samo, ker bomo morali začeti zopet posteno kuriti. Naši vrli žanci poznajo naše potrebe. Danes so pripeljali toliko drv na trg za kurivo, kot da smo res sredi zime. Škoda je, da jim je beseda kredit tako tuja. Kredit, kredit... No, upajmo, da bomo zdaj zmrazili še mi, ne le krediti. Kar se tiče zmrazenih ali zmrazjenih kreditov, pa prepustimo besedo drugim »vremenskim« kronistom.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek 5. julija katoličani: Ciril in Metod, Dobruška, pravoslavni 22. junija

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Carjevč.
Kino Dvor: Sled v snegu.
Kino Šiška: Gospodična poročnik.
Sokol Vič, akademski ob 20.30 na letnem telovadišču.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41 in Lenšek, Resljeva cesta 1.

Izpod sita

Kriza je na vseh koncih in krajih, tudi v žepu in žolodcu je nam zleza, čeprav ne vsem, in to je še edina sreča, da ne kateri bolj sili in lačni, drugi pa manj. Če bi bili vsi enako sili ali lačni, bi bilo na svetu dolgočas, ker bi ne mogli nihče zabavljati, tako pa lahko s pridom gojimo našo priznano nevoščljivost in gledamo z zavistjo v žepu in žolodcu tistim, ki imajo v njih kaj več, kakor mi.

Eni torej vedo malo in slabo, drugi pa mnogo in dobro. Dober tek tem in onim. Toda jedilnega lista, kakor je pričujoči, menda še ni sestavil noben restavator in ga najbrž tudi ne bo. Kar poslušajte: Gastronomični sestavek:

1. scombri sui gradello,

2. oeufs a la Russie,

3. poulards a la Styrie,

4. haricots en salade,

5. cviček a la Kafjež,

6. bignoli a la crème,

7. cerises avec pikapolonca,

8. sans souci sur le canape avec,

9. café turque,

10. disposition merveilleuse.

Položaj v Hrastniku

Hrastnik, 5. julija. r. Življenje v našem

revirju je popolnoma zamrlo. Danes je hrastniška kotlina podobna dolini smrti. Iz rudniških dimnikov se ne kaže, večina strojev miruje, a štedilniki po rudarskih stanovanjih so že tretji dan mrzli. Trgovine, gostilne, mesarije, brivnice, trafike, vse je zaprto. Ceste so prazne, vse je kakor izumrlo. Le okrog vhodov v rove se zbirajo rudarske žene in otroci in čakajo očetov in mož. Danes se mora odločiti, ali se bodo šde kdaj vrnili na beli dan, ali pa bodo ostali tam dol, kjer so leta in leta kopali črni dijamant.

Sestdeset ur že gladuje prva skupina, 48 ur ni že noben rudar več zavžil ne grizljave kruha, ne požirka vode. Od večerj dalje zavračajo tudi vodo. Trdno so odločeni vztrajati v borbi do konca, pa naj si bo izid tak ali tak. Snoči so se rudarji iz simpatije pridružili tudi delavci steklarne in kemične tovarne. Rudarji v rovih že umirajo. Snoči so pripeljali prvega onemoglega iz rova v bolnico. Izlet in stradan, ni mogel več vzdržati. Moči so ga zapustile, onemogel se je. Tudi drugi že omahujejo, moči jih zapuščajo, toda udati se nečejo, popustili ne bodo. Saj ne gre samo za nje, posameznike, gre za usodo tisočev rudarjev, žena in nedolžnih otrok.

Položaj je obupen. Danes se bo odločilo! O tem gre glas iz rova v rov, od revirja do revirja. Pri značilnih črpalnikih in vodnih sesalkah še redno opravljajo delo. Toda odločeni so, ako danes pogoljajna v Ljubljani ne rode nikakega uspeha, ustavi vse varnostno delo, kar pomeni neizogibno smrt za vse, ki so v rovih. Sedaj še mirno čakajo vesti iz Ljubljane. A če bodo vesti neugodne, kaj potem? Kdo bo nosil odgovornost za žrtve?

Enako složno, kakor so rudarji v obrambi svojih človeških pravic, ki na njihovi strani tudi vsa javnost, ki ne bo dopustila, da bi rudarji umirali

Danes zadnjakrat: Ubojka Lehárjeva filmska opereta

CARJEVIČ

V glavni vlogi Marta Eggerth in Hans Söhnker.
Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer.

ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

— Diplomiran je bil na zagrebški univerzi za magistra farmacije g. Leon Bakarič, sin predsednika lekarniške komore v Ljubljani. Čestitamo!

— Brezposelnost v naši državi. Po podatkih javnih borz dela je preostalo iz maja 15.555 brezposelnih moških in 3017 žensk. V juniju se je na novo prijavilo 18.948 moških in 3995 žensk. Delo je bilo na ponudbo iz maja 269 moških in 104 žensk. V juniju pa 2394 moških in 1506 žensk. Posredovani je bilo v juniju 2180 za moške in 1543 za ženske. Odpadlo je v juniju 22.859 moških in 3613 žensk. Ob koncu junija je bilo 8964 brezposelnih moških in 2056 žensk. 1. junija je bilo v naši državi 11.691 brezposelnih, in sicer 9438 moških in 2258 žensk. Podpore je dobilo 7453 brezposelnih 676798.25 Din. v naturi pa Din 57.655.25.

— Proforski kongres. Danes se je pričel v Banjaluki kongres naših profesorjev. Mesto je okrašeno z zastavami. V Banjaluki je bilo že večer zbranih nad 500 delegatov iz vseh krajev države.

— Evangelijska cerkev v Dolnji Lendavi. Predlanskim so začeli graditi v Dolnji Lendavi evangelijsko cerkev, ki je zdaj v glavnem dograjena. Gradi jo stavbnik Josip Ašerl iz Čakovca. Zidarstva dela so valjala okrog 250.000 Din. Cerkev bo sveteno blagoslovljena ob koncu avgusta.

— Kongres nastavnikov mestanskih šol. Danes se je pričel v Solitu kongres nastavnikov mestanskih šol, ki mu prisostvuje nad 100 delegatov. Večera popoldne je imel sejo izvršni odbor, popoldne pa glavni odbor, ki sta pripravila gradivo za kongres.

— Skupščina avtomobilskih podjetij. 23. t. m. bo v Beogradu skupščina avtomobilskih podjetnikov. Prisostvovalo ji bo okrog 900 avtomobilskih podjetnikov, ki imajo okrog 1000 avtomobilov. Avtomobilski podjetniki bodo razpravljali o položaju avtomobilskih podjetij, ki postaja od dne do dne težji.

— Prihod Poljakov in Čehoslovakov na Jadran. Iz Poznanja prispeje v ponedeljek na naš Jadran večja skupina letoviščarjev pod vodstvom znanega našega prijatelja generala Teodoroskega. 15. t. m. pa prispeje na naš Jadran 300 češkoslovanskih letoviščarjev, ki bodo potovali do Kotora.

— Jubilejna skupščina naših igralcev. Danes so se zbrali v Skopju delegati vseh naših gledališč, da proslavijo 15letnico ustanovitve Udruga gledaliških igralcev na svečani skupščini, ki bo trajala do nedelje. Člani beograjskega gledališča priredijo v Skopju za delegate dve operi in eno balno predstavo.

— Popravilo mostu na banovinski cesti Škofja Loka—Ziri v Zireh. Srski cestni odbor Logatec bo v času od 9. do 14. t. m. izvršil nujno popravilo lesenega mostu čez Soro na banovinski cesti v Zireh. Zato bo most v označenem času za vsa vozila in avtomobilski promet zaprt.

— Končni izpiti na Ant. Rud. Legatovev enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru so se vršili od dne 13. do 28. m. m. pred posebno izpraševalno komisijo s sledečim uspehom: Tri učenke so položile izpit z odličnim uspehom in sicer: Böhm Adela, Maribor; Jakhel Marjeta, Maribor; Kramberger Filomena, Sv. Lenart v Slovenskih goricah; 5 učenek s prav dobrim uspehom: Dogenik Marija, Ruše; Janžekovič Karolina, Studenci pri Mariboru; Kukovič Marija, Pobrežje; Sinič Marjeta, Pobrežje; Uran Herta, Maribor, in Weiss Ivanka, Rače. 7 učenek (učenec) v dobri uspehom in sicer: Grutschreiber Viljem, Sevnica; Konecnik Hermina, Maribor; Kuhar Franc, Rankovci (Prekmurje); Palouec Inge, Pristavec Alojzija, Senčar Marija in Zagorski Nada, vsi iz Maribora. Z zadostnim uspehom ni položil izpita nihče ter za vse leto tudi ni padel nihče. Dve kandidatkinji imata ponovljajni izpit v jeseni. Uspeh se torej lahko označi kot izredno dober in se je potrdil stari sloves Legatove šole. — Novo šolsko leto se začne 9. septembra. Vpisovanje dnevno od 11. do 12 in od 6. do pol 7. ure zvečer v Legatovi trgovini, Maribor, Slovenska ulica 7. Šolski programi brezplačno.

— Pri apnenju v možganih in sručen dosežemo pri vsakdanji uporabi male množice »Franz Josefov« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstranskem ohromelju »Franz Josefov« vodo najboljši uspehe pri iztrebljanju črevesja. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Večera je nekoliko deževalo v Ljubljani in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 28, v Skoplju 27, v Mariboru in Beogradu 22, v Sarajevu 19, v Ljubljani 17,5, v Zagrebu 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.9, temperatura je znašala 10.3.

— Karambol. Franc Kurnik, monter iz Trbiča, se je danes peljal z motociklom. Na ozki cesti je privozil nasproti avto in je bil karambol neizogiben. Kurnik je padel z motorja ter se je pošteno pobil po glavi, ima pa nabrži tudi pretresene možgane, ker so ga na pol nezavestnega pripeljali v ljubljansko bolnico.

— Mizarški pomočnik ubil gospodarja, ker mu ni vrnil kaveje. V Zagrebu je ubil mizarški pomočnik Ivan Nenadič svojega gospodarja Ivana Kosmaka, kar mu ni hotel vrnil kaveje v znesku 4000 Din. Kosmak je rad pil in v pianosti je večkrat izzival svojega pomočnika.

— Zivljenje za 50 par. Starec Johan Likel iz vasi Kapitanovo polje blizu Pakraja je prinesel svojemu sosedu Antonu Manegonu pismo in zahteval za nagrado 50 par. Manegon trdi, da je odšel potem starec do

mov, prinesel nož in hotel navaliti nani. Manegon je pa pobrabil kol in udaril starca večkrat po glavi, da je kmalu izdihnil.

Iz Ljubljane

—lj Delo v Ljubljani je počivalo zopet pol tedna. V soboto so morali nehati delati, ko se je voda naglo natekla iz kanalov v strugo. Tri dni je tekla tudi čez jez. Večera je upadla toliko za jezom, da ni več tekla čez jez, upadla pa je nekoliko v spodnjem delu struge, da so lahko začeli črpati stoječo vodo iz odseka, kjer delajo, v spodnji del. Danes delo nadaljujejo. Težko je reči, če jih ne bo več motil dež, ker je letos še bolj nestalno vreme kot je bilo lani, ko je bilo vsaj polje lepo. Zadnje dni je bila na Barju zopet mala poplava. Ilica je prestopila bregove. O tej poplavi pa ni govoril nihče, ker so povodnji na Barju že nekaj vsakdanjega.

—lj Poročil se je večera v trnovski cerkvi trgovski potnik pri trdnici Skaberne ter že od mladosti navdušen Sokol gospod Lojze Pirnat z gospodino Minko Peterlin. Mnogo sreče!

ZOBOZDRAVNIK

DR. MILAN PERKO do 23. julija ne ordinira.

—lj Propagandni izlet »Krk« v nedeljo 8. t. m. Obiščemo Litijo, Smartno, grad Bogenšperk, Javorje, Pristavo in stiški samostan. Odhod ob 7.25 z vlakom do Litije, povratek z dolencem ob 22.08. Prijave sprejema do petka pisarna »Krk«, hotel Miklič dnevno med 17. in 19. uro.

—lj Angleško društvo (English Society) v Ljubljani sporoča svojim članom, da je preselilo svojo knjižnico iz Rožne ulice v Wolfovo ulico št. 1-1.

—lj Pisarna Rdečega križa se je preselila v Čopovo ulico št. 1 (Delavska zbornica).

V VROČIH DNEH

ko se tudi najmanj občutljiva jedila kvarijo, sigurno tvegate z nakupom jaje! — Če križete vašo porabo jaje v naši prodajni (Kolodvorska 35) — ste lahko brez skrbi, ker dobite tukaj zajamčeno sveža štajerska jajca po izredno nizki ceni.

A. LÖWY, SREDIŠČE OB DRAVI

Iz Kranja

— Koncert. Drevi ob pol 21. priredi Sokolsko društvo v telovadnici v počastitev slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda koncert, pri katerem nastopita ženski in moški zbor; društveni orkester bo zaigral Čajkovskega Baletno suito. Uvodno besedo bo imel gimnazijski direktor g. dr. Simon Dolar.

— Prebrisan tat. Večera popoldne okrog 17. je prišel v gostilno Mihe Drakslerja na Laborah pri Kranju 27-letni čevljarški pomočnik Viktor Voglar s Pivke. Spil je trikrat po četrt litra vina in plačal vsako četrtinko posebej. Pri plačevanju je dobro pazil, kam spravlja gostilničarka denar. Ko je odšla gospodinja za nekaj časa iz sobe, je stopil k omari, vzel iz nje ključ, odprl predal in pobral iz njega vse denar. Baš ko je zapril predal in hotel položiti ključ nazaj, je prišla v gostilno zopet gospodinja. Tat je brž pograbil klobuk in zbežal iz gostilne proti Srednjemu Bitnju, toda Drakslerjev hlapec ga je s koleškom dohitel in ga privedel zopet v gostilno, kjer so ga aretirali orožniki iz Kranja. Voglar se izgovarja, da je hotel porabiti denar, ki ga je ukradel v Drakslerjevi gostilni, za vožnjo v Ljubljano.

— Napredovanje. Komandir orožniške čete v Kranju g. major Mihajlo Pavlovič je napredoval v čin podpolkovnika. Čestitamo!

Z Jesenic

— Živahen avtomobilski promet. Z začetkom poletne je avtomobilski promet po naših cestah močno narasel. Dan za dnem vozi po državni cesti mnogo avtomobilov, avtomobusov in motociklov proti Mojstrani, Kranjski gori in Korenskemu sedlu ali pa v obratni smeri. Največji avtomobilski promet je ob nedeljah in praznikih, ko se vozila kar vrste eno za drugim v obeh smereh. Največjo pozornost vzbujajo veliki in udobni avtomobili, ki vozijo dobro zasedeni z Bleda v Kranjsko goro ali obratno, največji kolosi pa so oni iz Avstrije, ki vedno pogosteje vozijo po naših cestah in so včasih tudi dobro zasedeni.

— Ježenice dobivajo prijaznejše lice. Naše mesto po svoji zunanosti ne napravljajo na tuja ugodnega vtisa. Zaradi gostega dima in prahu, ki prihaja iz tovarniških dimnikov in železniških lokomotiv, je mnogo hiš močno ocmeljenih, zaradi česar je mesto na zunanjo zelo mračno in odbijajoče. V zadnjem času se je v tem pogledu nekoliko zboljšalo. Poleg nove carinarnice, Koširjeve in Vilmanove hiše, ki so mesto lepo poživile — je bilo nekaj hiš na zunaj na novo prepletkanih, med njimi impozantno poslopje hotela »Triglave«, kar bo dalo mestu bolj prijazno zunanost. V kratkem se prične s popravilo in prepletkanjem zidovja mestne osnovne šole, ki dela izmed vseh večjih poslopj najbolj mračno vtis. Če se bo v tem pravcu delalo naprej, bodo postale Jesenice kmalu čedno gorenjsko mesto. Najbolj potrebne zunanje obnove so občinske hiše, predvsem bivša Povšenova in Rajmondova ter zraven spadajoče gospodarsko poslopje, ki kaže, ker je neizgovoljeno svoja rebra že nekaj let. Čas bi že bil, da bi se ta poslopja prenovila in dovršila, ker kažejo občinsko gospodarstvo v slabi luči. Tudi olepševalno društvo bi moralo v tem pogledu nekaj ukreniti. Razpisati bi moralo nagrade za one hiše, ki so na zunanjo najbolj lepe, ravnotežne pa tudi nagrade za najlepše rože na olinih in bal-

konih, kot se to dela v Ljubljani in v drugih mestih.

— Pred živahno kopalno sezono. Plavanje, in zbiravi in najbolj privlačni sport, se na Jesenicah ni moglo razmahati na tako višino, kot so se razmahale druge panoge sodobnega sporta in telesne vzgoje, kot smučanje, telovadba lahka atletika in nogomet. Vzrokovi, da se plavanje ni gojilo, je dovolj. Predvsem nismo imeli odgovarjajočega kopalista. Sava je za kopanje predečo premrzla in preplitva, potok Jesenice za večino kopalcev preodoljen, Blejsko jezero za večino kopalcev nedosegljivo in kopanje v njem predrago itd. Da se temu odpora, je podjetni gospod Čufar zgradil lansko leto lepo letno kopalnico, katerega daje na omejeno število članov Sokola in sportnih klubov dvakrat na teden po eno uro brezplačno v uporabo v svrhu vezbanja za plavalne tekme in javne nastope. S tem se bo tudi plavalni sport dvignil na odgovarjajočo višino in uverjeni smo, da se bodo lahko že letos vršile tekme med domačini in zunanji klubi in društvi v plavanju ali pa celo v skokih.

Iz Trebnjega

— Imenovanje. Za upravnico pošte in telegrafa IV. reda pri pošti v Trebnjem je imenovana dolgoletna tukajšnja uradnica in rojkinja gdc. Pavla Anžič. Čestitamo!

— Umrlj v II. četrtletju. Po poročilu o mrtliškem ogledovanju so v času od 31. marca do 30. junija umrli v naši občini: Slak Ana, 72 let, iz Repč; Kastelic Vera, 24 let, iz Prapret; Zupančič Marija, 63 let, iz Grma; Božič Marija, 75 let, iz Dolge njive; Kraševac Terezija, 62 let, iz Primštla in Vidmar Franc, 63 let, iz Lukovke. Vsi umrli so razen v enem slučaju dosegli visoko starost.

— Piknik. Tukajšnje Sokolsko društvo priredi v nedeljo popoldne na Cviljah piknik. Članstvo, telovadci in prijatelji Sokola, se bodo v nedeljo popoldne zbrali na Cviljah, kjer bo naš Sokol pripravil vsem pravo presenečenje. Vršil se bo tudi nastop vseh oddelkov domačega društva, da obeta biti nedeljska družabna prireditev prav prijetna.

Iz Škofje Loke

— Pilštajntani v Škofji Loki. V torek popoldne so prišli v dve veliki avtomobilski v Škofjo Loko Pilštajntani, ki so si ogledali že dober del Gorenjske. Obiskali so med drugim Bled, Vinjgar, Brezje, pri nas pa jih je zanimala mlekaršna šola, ki so si jo ogledali pod vodstvom direktorja inž. Srečka Sabca. Ekskurzijo, ki potuje pod nazivom tamonjske gasilske čete, vodi šolski upravitelj g. Prielan, šteje pa 70 oseb, odraslih in mladine. Izletniki so se po ogledu odpeljali v Ljubljano.

— Poletniško kolonijo dobi Škofja Loka tudi letos. Dijaštvo bo nastanjeno v novi deški šoli, kakor lani. Mladina, ki bo izvečine iz južnovzhodnih pokrajin naše države, pride k nam okrog 10. t. m.

— Osebnost. Sreški načelnik g. Ivan Legat je nastopil svoj redni letni dopust. Nadomestoval ga bo g. dr. Zobec iz Ljubljane.

— Za vpis v mestansko šolo. Mestanska šola v Škofji Loki odpre s prihodnjim letom svoj 3. razred, ki pa se morejo vpisati vanj le oni učenci, ki so dovršili 2. razred mestanske ali srednje šole in niso stari nad 16 let. Ravnateljstvo opozarja, da mestanska šola v Škofji Loki ni namenjena le mladini mesta, marveč obsega njen okoliš vse občine sodnih okrajev Kranj in Škofja Loka ter občini Ziri in Crni vrh sosednih okrajev. O pomenu mestanske šole za strokovno ali poklicno izobrazbo mladine govoriti bi bilo odveč, želeli bi samo, da se vpisujejo v šolo tudi učenci iz drugih krajev, da bo tako postala šola res last vsega škofjeloškega okraja. V 1. razred se morejo vpisati bodisi dečki ali deklice do 14 leta starosti, ako so dovršili vsaj 4. šolsko leto brez slabe ocene. Prijave sprejema ravnateljstvo od 1. julija dalje, vpisovanje pa bo od 1. do 3. septembra.

— Napredovanje. Častnika škofjeloške garnizije gg. podporočnika Meničanin Dušan in Plivelci Radoslav sta napredovala v čin poročnika. Obema gospodoma, ki sta velika prijatelja Sokola in njegova aktivna sodelavca, k napredovanju iskreno čestitamo!

— Izgledi za tujski promet v škofjeloškem območju so letos pravi dobri in je že dosedaj prijaviteljev precej tujecev, nekaj iz Hrvaške, pa tudi skupine Dunajčanov si že v Škofjo Loko. Zivljenje pri nas je pač razmeroma poceni, nudi pa škofjeloška okolica toliko lepih izprehodov in izletov, da bi bilo treba samo malo več propagande in več agilitosti med meščani samimi, pa bi se razvila Škofja Loka v eno izmed prav uvrščenih tujskoprometnih središč dravske banovine. Naj zastavi tujskoprometni oidek OD v tej smeri vse svoje sile!

— Gradbena sezona letos tako rekoč počiva. Izvršenih je bilo dosedaj le nekaj večjih in manjših adaptacijskih del, dočim se obeta novih hiš bore malo. Pri Balantu so prezdali salon za nove poštne urade, renovirali so temeljite Šubičovo hišo na Grabni, nekaj hiš, ki so bile zgrajene že prejšnja leta, je dobilo omet, velika preureditvena dela je izvedel gostilničar na Spodnjem trgu g. Matevž Zihel. Nova bo zaenkrat samo Bozovičarjeva hiša na Pokopališki cesti.

— Akademija narodne šole na Trati. Za zaključek šolskega leta je priredila narodna šola na Trati v Sokolskem domu v Gorenji vasi akrobno pripravljeno in v posebnih točkah zelo pestro izbrano akademijo, ki je navzoče zelo navdušila, tako da občinstvo ni štedilo z zaletnimi priznanjem. Uvodnemu nagovoru o kosovski bitki je sledila državna himna, potem pa je decle lepo deklamirala »Pisema o Vidovdanu«. Naš narodni dom. Nastop mladinskega pevskega zbora je pokazal, da razpolaga Poljanska dolina e prav prijetnimi in dobri pevskimi glasovi. Mladina je zapela ciklus narodnih pesmi, nato pa je sledila igra s petjem o kralju Matjažu. Ne vemo, komu bi dali prvenstvo, ker so se naši mlati vsi od sile trudili, tako da zaletljivo nastopajoči polno priznanje. Moralni uspeh orireditelji je bil dosežen, upamo pa, da je padlo tudi kaj za revne šolarke, ki jim je bil namenjen čisti donos akademije. Vse hvala učitelstvu, ki je ta nastop dece pripravilo!

Navdušenje.

Turist: »Ah, kako krasen je solnčni zahod! Yso noč bi ga gledal.«

Izlet škofjeloške JS na Jadran

Izletnike so povsod prisrčno sprejeli in zadovoljni so se v nedeljo zjutraj vrnili

Škofja Loka, 2. julija. Pod pokroviteljstvom krajevnega odbora JS v Škofji Loki, ki ga vodi od njega ustanovitve dalje sreski načelnik g. Ivan Legat, je priredil škofjeloški okraj od 29. junija do 1. julija svoj prvi veliki izlet na morje. 449 izletnikov, ki so se vozili v posebnem vlaknu in na posebnem parniku, najlepše pričla, da ni šlo samo za navadni izlet, marveč za široko zasnovano propagandno akcijo, kako vzbuditi tudi v najširših plasteh našega ljudstva ljubezen in razumevanje za naš sinji Jadran.

Pohod našega okraja k morju je kljub izredno deževnemu in nagajivemu vremenu zelo lepo uspel, tako da je bilo vso pot zvrhane mere dobre volje, za katero sta še posebej skrbela pevski zbor in godba, ki je neutrudljivo ubirala vesele poskočnice že kar pri odhodu s škofjeloškega kolodvora na praznik popoldne. Pohvalno moramo omeniti tudi železniško direkcijo, ki je v razumevanju našega potovanja sestavila garnituro vlaka iz skoro samih Pullmannovih voz, tako da je bila pot do morja in nazaj res prijetna, neutrudljiva in udobna; nikakor pa tudi ne moremo prekomeno našega potnega »maršala« gošpoda Franca Debeljaka, ki je vse tako skrbno in do najmanjših podrobnosti pripravil, da mu gre vsa pohvala in priznanje.

Noč na soboto smo preživeli v vlaknu. Smeha, veselja in židane volje ni hotelo biti konca ne kraja in smo tako, kljub neprespani noči, prispeli izvrstno razpoloženi okrog pol petih na Sušak, ki pa nas je kaj slabo pozdravil. Nebo je bilo čez in čez zastrito z gostimi oblaki, daleč pred nami in nad morsko gladino so se vlačile sive megle, izpod neba pa je bilo in lilo. »Kaj bo iz tega,« smo razmišljali in zvesto čepeli v svojih kupejih. Pa kam bi šel, človek božji, ko pa na kaj takega nismo bili najmanj pripravljeni; velika večina ni imela s seboj niti plaščev, da dežnikov sploh ne omenim. Slednjic se je vse uredilo tako, da je skupna pot na Trsat odpadla in se je tam vršila le poroka gostilničarke Starmarove s Trate, nekaj udeležencev so odpeljali avti v kavarno Continental, ostala družba pa je čakala sedme ure, ko je bil napovedan odhod parnika.

Z nezamotno zakasnitvijo je jel naš srednje velik parnik »Triglave« rezati valove Jadrana. Nebo je medtem s svojim »blagodatno« se nekam pustilo, precej pa so pripomogle tudi plahte, ki so jih razpeli preko vsega krova. Ta je bil namreč natančno poln naših ljudi, ki so zavzeli tudi sleherni, kolikolič pripraven kotiček za potovanje. Vožnja je bila lepa, morje vse čas idealno mirno, tako da noben udeleženec niti malo ni občutil bolezn, ki moti mir na takih potovanjih.

Kakopak, da se je v takih razmerah razpoloženje spet dvignilo, godba je svirala venomer, pevstva grla so prepevala in radostnih občutkov smo jadrli mimo Omislija in Malinske proti Krku, kjer nam je bil prirejen svečan sprejem.

Sploh moram poudariti, da smo bili povsod deležni prijateljske pozornosti. Niso nas sprejemali kot tujecev, marveč kot triglavske stražarje, kot ljudi istega srca in duše. In to nam je ugaljalo. Seveda nam pa pri vsem tem ostane v najlepšem in neizbrisnem spominu naše bivanje na Krku. Bili smo še daleč od obale, ko so zavirali robčki, pokrivala in roke v pozdrav. Godba na parniku je svirala, ona na obrežju je odgovarjala. Navdušenje je naraščalo, naši ljudje so vzklicali, obal, kamor je prišel menda ves narodni Krk ni zaostajala. Čim je izstopilo s parnika triglansko zastopstvo kraj. odb. JS iz Škofje Loke z župnikom g. Podbevškom, nas je pozdravil sprva v vznesenih besedah podpredsednik tamonjskega odbora JS, šolski nadzornik g. Valentin Žuklić, za njim predsednik mestne občine g. Nikola Kraljić in nazadnje v pristnem loškem narečju, naš rojak, sodnik g. Alojzij Rant. Za vse dokaze pozornosti se je zahvalil g. Vojteh Debeljak, potem pa se je med neprestanim vzklizanjem naši domovini, Krku in jugoslovanskemu Jadranu razvil obhod po mestnih ulicah in to z dvema godbama. Krk je bil ves v zastavah. Naši pevci so zapeli »Budi morje adrijskosc... Čeprav sam pesem bogve kolikokrat že slišal, nam je vendar segla to pot globoko v dušo... Ako kdaj, smo ta trenutek občutili vso vznesenost poslanstva, ki ga vrši Jadranska straža...

Na Krku smo ostali dobro uro. Izletniki, člani Katoliške akcije, so se poklonili medtem tamonjskemu škofu dr. Josipu Srebrnič, ki je sprejel naše ljudi v dvorani, kjer je prostora za 300 ljudi... Škof je govoril navzočim trikrat, iz naših vrst pa sta mu nazdravila župnik g. Jernej Podbevšek in katehet prof. dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane. Ostali izletniki so si ogledovali arheološko zanimivosti mesta, javne zgradbe, med njimi katedralo in Sokolski dom, ki vzgaja Krčane v ljubezni do rodne zemlje in jezika na terenu, ki zahteva naše posebne pozornosti zaradi tamkaj bivajočih Italijanov.

Kakor sprejem, je bil prisrčen tudi odhod. Bili smo že daleč sredi valov, ko smo še in še nazdravljali ljubeznivim prebivalcem Krka. Naj omenim slednjic tudi, da je bil skupini na prijazno tolačenje in uslugo tamonjski predsednik JS, mornariški kapetan g. Ante Randić, vrli mož, ki se ti priklupi že na prvi pogled.

Pot na Rab nam je blagoslovilo nebo zopet z dežjem. Na novo so se odprele mende vse nebeške zatornice, kdor je le mogel, se je umaknil mokremu krovu, pritisnil je hlad, vrhu vsega pa še močan veter, ki je naredil parniku toliko zamude, da na daljši postanek na Rabu, ki smo si ga ogledali zato le s parnika, ni bilo mišiti.

Sredi popoldneva smo jo pričeli rezati zopet po drugi strani otokov, tik ob Hrvaškem primorju navzgor, na Sušak nazaj. Dež je malce popustil in v meglenih obrih nam je klical svoj pozdrav zanosni Velebit in hrvaški Krk. Čudni so bili občutki. Osvajali so nas v ljubezni do Jadrana, do naše jugoslovanske zemlje, osvajali pa tudi v občudovanju do naroda, ki se odlepa s toliko vojno rodne grude in čeprav je ta izvečine le pustil, prazni skalnati svet, brez njiv, travnikov in gozdov, kakor smo jih vajeni gledati v naših kra-

jih. Slika za sliko se je vrstila pred nami, mala mesteca, naselja in bivališča so hitela mimo nas. Senj smo videli le od daleč, prav tako Selce, pač pa smo se ustavili v Crikvenici. Godba je iznova zaigrala, zopet so zadonele naše pesmi, trgovine z drobnarijami pa so se napolnile, zavojfo »odpustkov« seveda...

Toda sirenja nas je kmalu zbrala okrog sebe. Nadaljevali smo pot. Kakor v zadnji pozdrav se nas je slednjic nebo vendar usmilo. Preko morske gladine so se razlili žarki poznega solnca, lepi in bajni, kakor morejo biti samo na morju. Američji so izkoristili priliko. Objektivni so smekali in smekali, posamezniki in skupine in ladj v obal, kar se je pač še dalo sjeti v teh poslednjih trenutkih, kajti kmalu nas je zajel mrak, nastopil je večer, v dalji pa so se lesketale v divni podobi obrežne luči našega cilja — Sušaka.

Večera zjutraj smo odpotovali domov, potem ko smo si še ogledali Trsat in Frankopanski grad. Zanosno in neutrudljivo je rezal naš železni prijatelj v ogromnih krivuljah in serpentinah pot v goli kraški svet, stali smo pri olinih in se poslavljali od njega — morja, ki je počivalo globoko pod nami vse mirno in spokojno, kakor brez življenja. Še zadnji pogled nanj, potem pa smo zavili v deževje in meglo, ki sta nas spremljala prav do Bele Krajine. Odtod naprej smo šele ugledali solnce, ki nam je ostalo zvesto do doma.

Slovo na postajah, kjer so izstopali izletniki, je bilo prisrčno, iskreno, zlasti v Ljubljani, kjer so odšli udeleženci, doma zven Gorenjske. Z nič manjšim zadovoljstvom in lepimi spomini pa so se vračali na domove škofjeločani s trdnim sklepom, da ostanejo Jadranu tudi v bodoče zvesti in da se povrnojo ob prvi priliki spet na našo sinjo obal.

Danes HARRY PIEL v svojem senzacionalnem detektivskem vefilimu

SLED V SNEGU

Senzacionalna odkritja, divne pokrajinske slike, drzne vožnje in skoki.

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. uri

Vstopnina 4.50 in 6.50 Din

SOKOL

25 letnica viškega Sokola

Sokolsko društvo Vič ponovno opozarja na današnja akademija, ki bo drevi ob 21. na letnem telovadišču na Glincah. Akademija bo nudila vsem posetnikom izreden užitek, zato naj vse zavedno članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo pohiti na telovadišče v tako lepem številu, kakor v nedeljo h gledališki predstavi. Izkazimo z obilnim posmetom priznanje viškemu Sokolu za njegovo 25 letno neumorno in požrtvovalno delo za vzgojo mladine v pravem jugoslovanskem in nacionalnem duhu.

Kot uvod v glavni jubilejni dan bo na predvečer v soboto 7. t. m. ob 21. bakljada po viški občini. Vabimo vse hišne lastnike, da v počastitev jubileja viškega Sokola okrase svoje hiše z državnimi trobojnicami in razsvetlavo okna. Bakljada bo šla od Sokolskega doma po cesti na Dobrovo na Vič do gasilskega doma, odkoder se vrne po isti poti in gre skozi Novo vas v Rožno dolino po cesti II, nato po cesti VII, IV, V. II. čez železniški prelaz do milarne po Tržaški cesti do Sokolskega doma, kjer bo razhod.

Na glavni jubilejni dan bodo ob 10. skušnje, ob 13.30 zbor sokolstva, narodnih noš in vojske pred Mestnim domom, nato povorka na Vič, kjer bo sprejem v Rožni dolini; ob 14.30 pred Sokolskim domom razvite naraščajškega prapora, ob 15.30 koncert godbe Sokola I, ob 16. javen telovadni nastop, pri katerem nastopijo vsi društveni oddelki, vojska in jezdni oidek. Po telovadih narodna veselica.

K današnji akademiji in jubilejnemu svečanostim vse vujudno vabimo, zlasti prosimo bratska sokolska društva, da se udeležijo nedeljski slavnosti v čim večjem številu v slavnostnih krogih s člankimi in naraščajskimi prapori. Sokolski Vič vas bratsko pričakuje, v nedeljo na svidenju! Zdravo!

Ponson du Terrail:

02

Lepa židovka

Roman.

Častnik je brž odšel, guverner je pa odpečatil pismo in ga prečital. Že pri prvih vrsticah se mu je začrtala na obrazu groza.

— Ah! — je vzkliknil.
— Kaj pa je? — je vprašal Hektor.
In pomolil mu je pismo, ki ga je bila napisala markiza po Coarassevom diktatu in pod pritiskom Clodionovega meča.

— Torej hoče delati pokoro? — je vprašal Hektor.

— Zdi se vsaj tako, — je odgovoril guverner. — Njena spokornost izvira nedvomno od trenutka, ko je našla kapitana prebodenega z lastnim mečem.

— Kaj mislite storiti, gospod guverner?

— To, za kar me prosijo.

— Torej izpustite grofa Filipa de Blossac in žida Samuela?

— Nemudoma.

— Kaj pa če si markiza premisli?

— Gotovo ne bo preklicala svojega pisma.

In po teh besedah je guverner takoj podpisal povelje, da morata biti grof Filip de Blossac in žid Samuel nemudoma izpuščena.

XXXIV.

LA TULIPE

Mračne in vedno vlažne kamenite stopnice so vodile v podzemne prostore v Chateau-Trompette, kjer so bile nanizane nizke celice, kamor niso mogli prodreti solnčni žarki. Na enem teh hodnikov je bila v ozadju celica št. 7, kjer je bil zaprt starec sivih las in dolge bele brade, pred vrati pa je stala morda in dan vojaška straža.

Ko je šel nekega večera ječar mimo, je na straži stoječi vojak trdno spal. Ječar je tiho odprl okence na vratih ječarske celice in zašepetal jetniku, naj stopi bliže.

— Kaj je? — je vprašal jetnik.

— Nekaj novega, — je odgovoril ječar. — Govoriva tiho, da ne zbudiš spečega vojaka.

— Ste videli mojo hčerko?

— Se ne.

— Ali jo boste videli?

— Počakajte, da vam povem, kaj se je zgodilo. Grofa de Blossac ni več tu.

— Kdo je pa prišel na njegovo mesto?

— Doslej še nihče. Kapitan Kraus zapusti jutri svojo službo. Tako bom tri ali štiri dni sam. To pomeni, da bom imel mnogo več časa, nego ga potrebujem.

V jetnikovih očeh se je zasvetil plamenček upanja in zašepetal je:

— Posetite mojo hčerko.

— Danes poskusim spregovoriti z njo. Lahko upate, — je odgovoril ječar.

In zaprl je okence.

Naslednjega dne je kapitan Konrad Kraus res zapustil službo in Chateau-Trompette.

Še istega dne je prišel z nastopom noči v ulico Maubee neznane in potrkal na vrata hiše, kjer je stanovala gosposodična de Saint-Hermine.

Vrata so se odprla. Neznanec je ostal v hiši dobro uro. Ko je stopil iz nje, se je ozrl previdno na vse strani, če ga kdo ne zasleduje.

Iste noči je izmenjal ječar nekaj besed s starim jetnikom v celici št. 7.

— Danes sem videl vašo hčerko, toda denarja še nima.

Jetnik je globoko vzdihnil.

— Upa pa, da ga bo še danes dobila, — je pripomnil ječar.

— Ah!

— Jutri zjutraj jo bom zopet videl.

— In potem?

— Ali se še spominjate, kje ste bili zaprti, predno ste prišli sem?

— Seveda.

— Tista ječa stoji blizu Garonne; zdaj je prazna in zato tam ni straže.

— No in?

— Predno se zdani, ob petih zjutraj.

priidem v celico. Če bo vaša hči že imela denar, se pojavi na reki čoln in skozi mrežo mi vrže v ječo papir.

— In ta papir?

— To bo dogovorjeno znamenje med vašo hčerko in menoj.

— In jaz bom svoboden?

— Se ne, — je odgovoril ječar smeje.

— Toda...

— Toda, gospod, — je nadaljeval ječar, — recimo, da bi prišli iz Chateau-Trompette. Zjutraj bi vaš pobeg opazili in če bi bili še v Bordeauxu, bi vas zopet aretirali. Mene bi ustrelili in vse bi bilo izgubljeno.

— A dalje?

— Počakati je treba, da odpluje iz Bordeauxa v tužno ladjo, ki bi vas mogla sprejeti na krov.

— Ali ni zdaj tu nobene ladje, ki se pripravlja na pot? — je vprašal jetnik otožno.

— O pač, v pristanišču stoji angleška ladja, toda s kapitanom še nisem govoril.

Ječar je odšel.

Čez nekaj ur je vstopil La Tulipe v celico, o kateri je govoril s jetnikom.

Noč je bila temna. Stojel pri zamreženem oknu je zrl ječar nepremično na reko. Kmalu se je zaslišalo pljuskanje vesel in ječar je zagledal v temi čoln.

— Mojih sto tisoč frankov! — je vzkliknil ječar razburjeno.

Kmalu je priplul čoln pod celico. Iz njega se je dvignil mož, oprjel se je mreže in vrgel v celico zavojček, potem je pa hitro odšel. Ječar je spravljal zavojček v žep in tiho odšel iz celice. Po stopnicah je hitel v sobo, kjer je stanoval in ki je mejila na stanovanje grofa Filipa de Blossac.

La Tulipe je hotel pomagati jetniku iz ječe in pri tem se je zanašal na nočne izprehode grofa Filipa. Med njegovim pogajanjem z gosposodično de Saint-Hermine je bil grof aretiran in odveden v trdnjavo Ha.

To je bilo ječarju samo dobrodošlo, kajti grofovo stanovanje je bilo prazno.

La Tulipe je zaklenil vrata svoje izbe. Pri svitu sveče je vzel iz zavojčka listek, na katerem je bilo napisano: »Jutri ob devetih zjutraj v krčmi v ulici Chapeau-Rouge.«

— To pomeni, da se je denar našel. Toda koga pošlje v krčmo? Sama gotovo ne pojde tja.

Naslednjega dne ob osmih zjutraj se La Tulipe budil in pet minut pred deveto je bil že v omenjeni krčmi.

V krčmi sta se pogovarjala samo dva mornarja. Za sosedno mizo je sedel meščan in srebiral vino iz poliča. Drug ni poznal drugega in zato so se radovedno gledali. Krčmar je poznal ječarja in pozdravil ga je po imenu. Ta čas, ko je ječar naročil vina, mu je meščan pomežiknil. La Tulipe je sedel k njegovi mizi.

— Prihajam od mladega dekleta, — je dejal meščan, — ki pričakuje svojega očeta.

— Dobro.

Coarasse je pripomnil:

— Zlato že imamo!

DRUGI DEL.

I.

PRIPRAVE

Ko sta grof de Coarasse in Clodion zaprla markizo v klet, sta odšla h gosposodični Saint-Hermine, ki ju je še vedno vsa razburjena pričakovala.

— Gosposodična, — je dejal Coarasse, — oprostite, prosim, da sva udrila takole v vašo hišo, toda podla ženska, ki sva ji tako za nekaj dni pristigla peroti, bi nama bila lahko prekrizala vse račune.

— Gospoda, — je odgovorila gosposodična de Saint-Hermine, — to žensko poznam enako dobro, kakor vidva in vem, da je to moja najhujša sovražnica. Ves svoj veliki vpliv je zastavila, da je spravila mojega ubogega očeta v ječo.

— Torej smo lahko veseli, da smo nocoj tako dobro odrezali, — je dejal Clodion.

Mlada lepota se je presenečeno ozrla na plemiča.

Island, otok potresov

Novi potresni sunki — V enem dnevu so jih našli 20 — Strašna katastrofa 1. 1783

Preko Stockholma prihajajo iz nordijskih oblasti vesti o močnih potresnih sunkih, ki so prizadeli nekatere kraje zlasti na Islandu. Že prejšnji teden so ljudje čutili ponoči močne potresne sunki, ki so se zdaj ponovili in postali še pogostejši. Samo v enem dnevu so jih našli 20. Najbolj je prizadel potres naselbini Dolvik in Hrisöy. V teh kmetijskih in ribiških mestecih ni ostala nobena hiša nepoškodovana. Nad 40 hiš in gospodarskih poslopij je potres do tal porušil.

Otok Island je sploh zelo izpostavljen potresom. Tudi letos spomladi ga je zadela hud potres, zlasti na južno-vzhodni obali, kjer so vulkanska tla. Toda tako močnih potresnih sunkov, kakor zdaj, na Islandu še od leta 1891 ni bilo. Takrat je potres v pol minute porušil 60 hiš, 5. septembra istega leta pa v pičle četrte ure sto poslopij. Čudno je pa, da potres letos ni zahteval nobene človeške žrtve. Potresni sunki so bili tako močni, da se je zemlja na nekaterih krajih znatno dvignila. V naslednjem hipu so se začele rušiti stene in dimniki. Živina na pašji se je razbežala na vse strani. Med obupnim kričanjem žen in otrok so začeli ljudje odnašati iz hiš vse svoje imetje.

Dva kovača, ki sta delala v svoji kovačnici, sta ostala v nji zaprta, kajti vrata so se tako zagvozila, da jih nista mogla odpreti. Naenkrat se je pa poslopje porušilo, ostali so samo oporniki zidovi, toda kovačema se ni k sreči zgodilo nič hudega, čeprav jima je padalo tramovje mimo glav. Neki ženi, ki je dan poprej porodila, je padalo tra-

movje na posteljo, pa sta ostala mati in dete nepoškodovana. Prebivalstvo obeh mestec se je zateklo v šotore ali v cerkev, ki je edina ostala neporušena. Oblasti so takoj začele zbirati prispevke za žrtve potresa. Na Islandu potres kot rečeno ni redke pojave in zato je za pomoč v sili vedno vse pripravljeno. Prebivalci otoka so utirjeni, narodni ponos jim je prirojen. V tem duhu se vzgajajo ljudje na Islandu že čisto stoletja.

Jeseni leta 1783 je zadela Island strašna elementarna katastrofa. Ljudje so bili prepričani, da bo ves otok uničen. Neke noči so namreč začeli bruhati vsi vulkani močnega gorskega masiva Vatna Jökull, ki jih je tam po vrsti okrog 80. Vulkani segajo v vse smeri in tudi do vrha velikega pogorja, pokritega z večnim ledom. In na vse strani so se razlili močni potoki lave, ledeniki so se začeli v silni vročini naglo topiti, čez nje so švigali rdeči plameni in po njih se je valil črn dim. Zemlja je grmelna in se tresla, nebo je potemnelo, vroč pepel je kmalu pokrnil vso zemljo daleč naokrog in veter ga je zanašal tudi v morje.

Takrat je porušil potres mnogo hiš, lava je pa pogoltnila 9000 ljudi. Zvečena para in ostra kislina je razjedala ljudem sluznice, da so potem počasi umirali. Tako je umrlo še 3000 ljudi. Vsa živina je poginila. To je bila najstrašnejša katastrofa na Islandu. Stokovnjaki, ki zdaj proučujejo položaj v prizadetih krajih, so mnenja, da se ni treba bati takih katastrof, čeprav je tudi zdaj razdejane veliko.

Drehrovo kariero. Bil je osebni tajnik nekega bančnega ravnatelja, postal je blaginjak in pozneje ravnatelj nove banke, ki je pa kmalu propadla. Stiki s finančnim svetom so mu pripomogli do poslanskega mandata. Zaupanje pokojnega ministra Vassa si je pridobil s svojo prebrisanostjo, znal je ministre prepričati, da sede v njegovem ministru sami uradniki, ki niti ne vedo, kaj je denar, in tako je postal državni tajnik. Ministra je popolnoma opredel s svojimi mrežami. Vsak dan mu je hotel poljubljati roko, bil je šef ministrove reklame in minister se ga ni mogel več odkrižati. Odprl je državno blaginjo in jemale iz nje z obema rokama. Državni tožilec je obdolžil Drehra trojne poneverbe in dvanaštih prestopkov v službi. Tudi če bi bilo res, da ga je nagovoril k temu minister, je obtoženeec kriv, ker bi bil moral v tem primeru odstopiti.

Nova Elsworthova ekspedicija

Znan ameriški letalec in polarni raziskovalec Elsworth se namerava v novembu napotiti znova v polarne kraje. »Natural History« poroča, da namerava Elsworth poleteti z otoka Deception južno od Shetlanda preko Wedellskega morja v Kitov zaliv. Ta proga je dolga 5000 km. Elsworth bo letel z istim letalom, kakor na svojem poskusnem poletu poleti, ko ga je led oviral, da se letalo ni moglo dvigniti in se mu je znatno poškodovalo. Elsworth in njegov spremljevalec poročnik Balchen sta po odnesla le lahke poškodbe.

Elsworthovo letalo so v Los Angelesu temeljito popravili in zdaj bo natovorjeno na ladjo »Dumedin«, s katero krene proti polarnim krajem. Pozneje vzame letalo in udeležence Elsworthove ekspedicije na krov ledolomilca »Wyatt Earbe«, ki jih izkrca na otoku Deception ter odpluje v Kingsbay, kjer sprejme po poletu zopet na krov letalo in posadko.

Začarani krog

Ona: »Če mož svojo ženo resnično ljubi, se odvdi njo in ljubo kaditi.«

On: »Da, prav praviš. Toda če žena resnično ljubi svojega moža, se privadi tudi tobaknemu dimu.«

Prazen izgovor.

— Zakaj prihajaš pol ure prepozno domov, mož?

— Na cesti sem padel.

— Kaj trajal vstajanje pol ure?

Devetkrat

je bil promoviran

Večni študent, ki pa v nasprotju s svojimi kolegi po širnem svetu ves čas pridno študira, je 74-letni Adolf Lloyd, ki je bil te dni na kolumbijski univerzi promoviran za doktorja trgovskih ved. Mož se je z običujanja vredno vno poglubil v znanost, še svoj živ dan ni prijel za nobeno praktično delo, ker ne prestando študira, tako da za druge reči nima časa. Vedno se pripravlja na izpite in za seboj jih ima že lepo število.

Seveda ta ameriška redkost ni ušla pozornosti ameriških novinarjev, ki so ugotovili, da je bil Adolf Lloyd že devetkrat promoviran, pa bi vendar ne znal izčrpati navadne angline, niti napisati tožbe ali zgraditi mostička čez potok, ker mu manjka praksa.

SPORT

Uspeh turneje SK Slovana

Pred Vidovim dnem smo poročali o nameravani turneji našega moštanskega SK Slovana po Hrvaškem Primorju, ki naj bi obnemela tudi propagandni značaj za obisk našega morja. Udeležba je bila, kakor smo že v naprej pričakovali, prav lepa in se je v sredo pred praznikom odpravila mnogo prijateljev kluba in našega morja z udobnimi avtobusi na štirindevno po po vseh raznežnih primorskih krajih.

Tekma s SK Gradjskim in Bakru je zaradi nerazumevanja odpadla, ker je bil domačinom višji materialni cilj od sportnega, dočim sta obe drugi tekmi izpadli nad pričakovanje odlično, kakor je bilo odlično tudi razpoloženje gostov in domačinov. Ob veliki udeležbi domačinov je SK Slovan odločil tekmo s SK Primorje v Krasici s 6:2 v svojo korist, a s SK Kraljevo v Kraljevi s 5:3 enako v svojo korist. V obeh mestih so člani in prijatelje našega Slovana domačini kar najgostoljubnejše sprejeli, a zlasti pohvaliti moramo izredno lep sprejem sportno visoko izobraženih Krasičanov, ki so v čast gostov priredili tudi posebno veselico, s čimer so medsebojne prijateljske vezi poglabili in ponovno pokazali, kako pravilno razumejo naloge sporta in bratstva. Pozabiti seveda ne smemo enako gostoljubnih sportnikov in domačinov iz Kraljevice, ki se niso nič manj potrudili, da bi gostom bilo kratko bivanje v njihovem kraju čim prijetnejše.

Kako lep vtis je napravilo gostovanje SK Slovana v našem lepem Hrvaškem Primorju, nam dokazuje tudi dejstvo, da se bosta oba kluba udeležila letos 8. in 9. septembra Slovanovega jubileja v Ljubljani, ko bo praznoval 20 letnico svojega obstoja in svojega agilnega udejstvovanja v našem sportnem življenju, da tako vrmeta obisk kluba samemu in beli Ljubljani, v kateri imajo po gostovanju SK Slovana mnogo iskrenih prijateljev-sportnikov.

Pohvaliti moramo tako smoteno delo našega domačega SK Slovana, ki naj bi mu sledili tudi drugi naši klubi in tako omogočili svojim članom in prijateljem poleg sportnega užitka tudi nekaj dni prijetnega odmora na našem morju.

Korotan : Elan 4:1 (2:1)

Kranjčani so v nedeljo igrali v Novem mestu revanšno prvenstveno tekmo, ki so jo s koristnejšo, odločnejšo in boljše igro sigurno odločili v svojo korist s 4:1. Ves čas so bili v znatni premoči in je edini gol za Elan bil Korotanov avtogol.

Tako sta se kot semifinalista v prvenstvenem tekmovalju za vstop v podsezonsko ligo klasificirala v ljubljanski polovici Reka, Ljubljana, ki je obvladala svojega konkurenta SK Domžale s skupnim rezultatom 11:4. In Korotan, kateremu je podlegel novomeški Elan s 15:3. Semifinalista tekmujeja v nedeljo na igrišču Reke v Ljubljani, prihodno nedeljo, to je 15. t. m. pa v Kranju. Reka je za Korotan seveda ves drugačen nasprotnik kot Elan, vsaj doslej je to bila, in Korotan je imel v prijateljskih tekmovaljih z njo izredno smolo. Opetovano si je dal izvit iz rok že sigurno zmago. S tem pa seveda nikakor nečemo omaloževati nasprotnika in ustvarjati morda napačno sodbo o doseganem razmerju sil obeh nedeljskih nasprotnikov. Reka, ki je v svojih dobrih dneh dala tudi našim najmočnejšim moštvom dovolj opravila, je bila doslej Korotanu nadmočen nasprotnik, toda zdi se, da se v zadnjem času to razmerje sil spreminja in to močno v prid Korotanu. Na eni strani je Reki odšlo par dobrih igrarjev k vojakom, za katere očitno še ni pravega nadomestila, na drugi strani pa Korotan trajno izpolnjuje svoje tekmovalno moštvo in dasiravno v njem še ni vseh dobrih igrarjev, s katerimi klub sicer razpolaga, niti ne še one homogenosti, ki jo Reka ima, se vendar more reči, da so sile že danes precej izravnane. Če se preko rečenice o »krogli žogi lotimo proročanja, bi sodili, da bosta rivala na svojih igriščih na vsak način hotela odbržati prvo in zadnjo besedo in bo pri končnem rezultatu odločevala morda le boljša diferenc golov. Vsekakor bo borba žilava in napeta, poleg tega pa vključit dosedanj drugorazredni kvalifikaciji obeh moštev prav gotovo lepa in na znatni višini ter sodeč po zanimanju tudi od strani občinstva precej upoštevana.

Iz Celja

— Prst mu je odtrgalo. Ko je 74-letni delavec Franc Dušak s Ceste v terek delal pri stroju, ga je stroj zgrabil za levo roko in mu odtrgal palec. Dušak se zdravi v celjski bolnici.

— Umrla je v terek na Dečkovem trgu št. 3 v Celju 16 mesecev stara hčerka komisijonarja Jožica Vidmarjeva.

— Delovni trg. Od 21. do 30. junija se je pri ekspozituri javne borze dela v Celju na novo prijavilo 36 brezposelnih (23 moških in 13 žensk), delo je bilo ponujeno za 28 oseb (16 moških in 12 žensk), posredovanj je bilo izvršenih 20 (za 11 moških in 9 žensk), odpotovalo je 13 oseb (9 moških in 4 ženske), odpadlo je 12 moških. Dne 30. junija je ostalo v evidenci 279 brezposelnih (226 moških in 43 žensk) napram 278 (235 moških in 43 žensk) dne 20. junija. Delo dobijo: po 1 hlapec ter čevljarški in mizarjski vajenec, 4 kuharice, med temi 1 k orožnikom in 2 natakari.

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Zahvala.

Za izraze globokega sočutja ob nenadni izgubi našega edince

PETKA HROVATA

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebno za hvalo izrekamo darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegov zadnji pot.

Toliko iskrenega sočutja ne bomo nikoli pozabili.

Slov. Javornik, 5. julija 1934.

Zakujoči starši in ostali.

FOTOAPARAT

Voigtlander, jubilar, odlično ohranjen, z vsem priborom — poceni prodam. — Ogleda se: Pod Rožnikom, Cesta I, št. 9.

MOTORNI ČOLN

prvovrsten, takoj ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 2223

BODOČI DR. URAĐNIK
takoj poroči dobro situirano žensko, katere bi ga rešila iz denarne zadrege. Sliko vrnem. — Ponudbe pod »Tridesetleten 2222« na upravo »Slovenskega Naroda«.

DANES NA RAZNJU PEČEN PRASICEK
v Kersnikovi ulici 5. — Se priporoča P., gostilničar. 2228

TRISOBNO STANOVANJE
s kopalnico poleg magistrata, prostorno in svetlo — oddam takoj ali s 1. avgustom. — Breznik, Aleksandrova cesta 7. 2221

NUDIMO VAM
za majhen denar dobra oblačila.
A. PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

BUFFET

na najboljšem mestu Ljubljane, z večletno najemniško pogodbo, prodam. — Reflektanti naj se javijo na upravo »Slov. Naroda« pod »Buffet 1000, 2227«.

PRAZNO SOBO

priljubno za pisarno, takoj odda uprava Oražnevega doma, Wolfova ulica št. 12, dvorišče. 2220

Za slabokrvne in oslabele je najboljšo sredstvo
»JADRANSKA KAPLJICA«
kri in moč tvorilne vino. Steklenica Din 17.-. — Zaloge: M. Ravtar, Ljubljana, Stari trg št. 19. 45/T

Če oddajate ali iščete stanovanje

oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

Pozor! PREVOVESTNA VINA

in cenena se točijo v vinotoku »Meksika«, Jegličeva cesta 10. Silvanec Din 12.-, rizling 10.-, cvček 11.-, črno 10.-. — Čez ulico 1.- Din ceneje. 2219